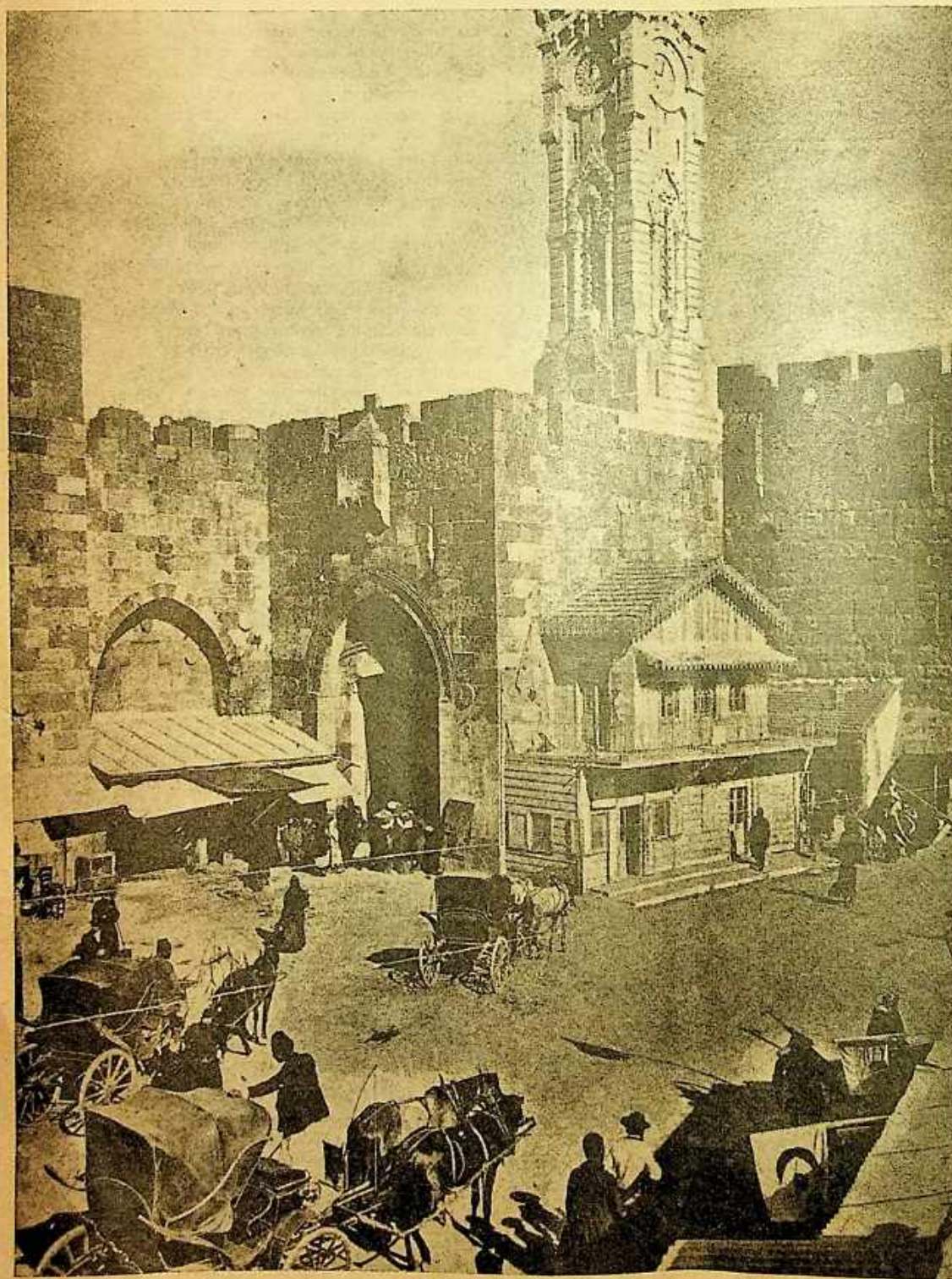

אירופה וישראל

ירחון לעניני חינוך, ספרות ומחשבה

גליון 172

כנס מדעי להצלה - המסלף את ההיסטוריה המשטמה ליהודים נמשכת לזמן גיטו וורשה ועד קרית שמונה ומעלות

שואה והצלה - זה צמד מושגים שנשבעו ככתובת-קעקע בלתי-מתחלפת וגם בנפשם של בני דורנו, ואין מפלט מהם ואין מחוקים מהם ואין התחמקות סמיכות.

שואה - זהו אירועי קין ורמפה של קרית-שמונה - תקופת זו נמשכת בקו רצוף, לזמן גיטו וורשה ועד השבת בקרית-שמונה ומעלות. תוראית - כי גם שם וגם פה הממשטה היהודים באה על מלוא בטיחות במעשה אכזריות שאין לו אח דוגמה, שאין לו אח רשיון בתיאוריה התורנית. וה - זריקת הניקוז חיים מכני ותורנית, על מנת לרצוצם באבני-תצורת.

ההצלה - שהיא חלק מושג ביותר מתוך השואה בארצות-הנשענת שבה, בשיחוק המצפון שלה, בחילול צלם האדם שבה, ובסמ-החורמה שבה, שהיה לסי-המורה פשוטו כמשמעו.

ומה נשאר לנו, לביני-דורנו? אם לא להשיג את האמת האכזרית על השואה ועל ההצלה כאחת! -

הנה טעם לפני נוסח-התוכנית, כיבו, כנס עולמי בנושא "ההצלה" עשיר בביטויים - ואני מקוים רב ללא תועלת מרובה מאמץ להבליג על רגשות המתיים בקרבנו, כי זהו שורשיה ציבורית המורה, אשר לה השלכות היסטוריות הרוחניות-לח, בצבנו של סילוף וסמכות קורות המלא.

אכן, זהו טעם סאדוקי אם כי אולי לא מתוכנן (במדת טעם בו הכוון - זהו הדין המבין לקוי, צולק ואף שלילי-לדין) מלפני את ההיסטוריה היהודית בתוכנו, אשר עליה הושפע חומת רוחיהם, הרוקע על לב המטיף ודעת ברג'ינאל, זה אלה עשויים, ללא מאמץ מלישה ההצלה לא משק ולא הכשר - וחומת נוסחיהם זו, המעמידה המוסקה את דורנו נכללת בהנדרה נשן זו:

אין מפלט - ורשם ורף - ואין מפלט! -

סילוף מרטיב, מתוכנן ומכוון כזה זה של ההיסטוריה נעשה הדק משום מוסר מוסרי, מתוכנן ומכוון, שזקק מיוחד על מנת, להבטיח את השואה ואת אכזריות, והתה השלט המטעה של, כינוס מדעי בינלאומי, כרעיון שאזים אנו לתרים קול משהו לתקוף את מעשה הרוץ קבל עם והיום.

שם המוסר: יד ורשם רשות הכרוך לשואה ולגבורה!
כיניו המבצע: הכינוס המדעי הבינלאומי השני!
הנרשם והמוסר: ההצלה ונסיונות-ההצלה בתקופת השואה!
המקום והזיקה: בנינו, יד ורשם בירושלים, 6 ישיבות רצופות עם 22 המצאות, בהשתתפות מרצים-אורחים מאירופה ואמריקה...

ואני מודה ומתודה במוסרי שלא נמסחתי כלל ללכת ולהאזין אל הכנס הזה ולא המציגים הללו, אם כי מזה כשלושים שנה ומעלה המטען אני בכל האספקטים של הבעיה הגורלית הזאת, שואה והצלה, כי כל שיקרב לניכח וידע גם שפרטים שורה של ספרים, מתקדים וקטנים זה על אודות המאמצים לטען, וההצלה ונסיונות-ההצלה ועוד יותר על אודות המאמצים הכיניים בייחוד המודרני, היינו: מנסיונות-ההצלה אסטרטגית-הצלה שלא נכללו והסכימו ועל מקלפי-ההצלה שיעוריו נעלמו.

מדוע לא הייתי סקרן ללכת ולהקשיב לאיראלי מן המרצים, שהם כשלעצמם חוקרים וכריזים ומוסמכים? מהם כנסת-הסילוף עצמם הכנה הכנה, כקביעת מטרות וחלוקת הרצאות, בהנחלת הנשאים לכירון - כנסת-סילוף זו היא לייבן קטנה, מליכר שחית ונפולמתי-צינות, לייכר כנסת-הסילוף היהת כולה ומטושלת - זה כנס שחוגג בצורתו, שהינה זהו כנס כל הניש, בכל מה שנעשה כליל כנס, בנסת-החילה או אילו כלי כנסה או שטח מחוסר דיו, מצנזורה האמץ היסטורי ומזון הישר והשפחה היקרוהו רבת-הזיקה.

זהו ההיסטוריה הציבורית במדינת-ישראל וקטרוה-האישיות העיקרית בה, כוללן: זהו ההיסטוריה הציבורית במדינת-ישראל וקטרוה-האישיות העיקרית בה, כוללן:

שלוש נקודות-אישום, החושפות מידה מדהימה של חוסר-הרגישות בנישה אל חקר ההצלה

אשמה א' - חוסר מוחלט של הבטחון והיסטוריה בדבר פשע הארציות של העולם כולו ושל מעצמות הברית האנטי-נאצית במיוחד לכפי רצח העם היהודי בארצות (הרצאת-הפתחה בניסוח פוסר ולא-לייבונטי כזה: "היהודים והסביבה הלא-יהודית ערב השואה" - מה היא אומרת אל מול הפשע האיום של הקצת היהודים ושל הכשלת כל אפשרויות ההצלה?)

אשמה ב' - לשיחור ההיסטוריה בארצות הדרצדי, מטעה ומסלף על-ידי, שפולחן "הצלה" מטעם המיסד היהודי העולמי, בדוגמת הניכוס מצד אחד והקונטרס היהודי העולמי מאידך, והגנת איראלי פעולות בעלות אופי מוגבל, מילאנטרופי ולי-עידך בכל וכל בהור מאמץ הצלה כוללני כאילו, הראוי להשמדו בראש ההתענינות בישיבה הראשונה של, הכינוס המדעי הבינלאומי (ולואת יש להוסיף, שכפי הנראה למדו שני המרצים את הנשאים הגורליים האלה, המספרים והמרחיבים את הנשם, רק מתוך עיקוב אחרי הניירת המטעה במשרדו הארטוניס הנ"ל).

אשמה ג' - השתקה סטטאלית, ואין לכך ציון אחר מאשר השתקה החושבת והכוונה, של כל יוזמת ההצלה המרובים והמגוונים מאת ארטוניס היהודית הנאמנה בעולם כולו, באירופה ואמריקה וכן בארץ-ישראל, אשר מצאו את ביטויים בשורה ארוכה של מפעלים ופעולות לטען הצלה, על כי מינו סמינתו הרפתקנים נעזים, ואף נאשבים להציל בכל מחיר ועל אף כל הניכרות (ועל כל אלה לא היה אף זכר כלשהו והזכורה כלשהו בכל סיפוי מרחיבים של, הכנס המדעי העולמי - לא על, ועד ההצלה של אגודת הברנים היהודית הארטוניסקית באמריקה לא על מאמציה-ההצלה של אגודת ישראל השלימה שפעשו בשווייץ, באנגליה, באמצות-הברית וקנדה, וכן בארץ-ישראל; וזה על כל המסכת היהודית משש של הצלת הישיבות ומנסיונות-החירה מתוך מלחמה השואה, ואותו פרק מופלא שנחרט לנצח בקורות עם התורה בשם: "ישיבות בשנתי").

הטעה ואילו אין לנו אלא לגולל בסיטוח ולנסק מתוך ראה אובייקטיבית ואבחה מרוקקת את יריעת האשמות.

אשר לקהלת-הישיבות הישית והכוללת - נצבת לפנינו השאלה המעצבת והראשית: בית ישראל באירופה הזה כל-כסולו נאחז בלחבת הליון והאך זה לא נודעו ולא נסעו מתוך אירופה שכני ביתה היהודי, כל הנשים

לשם פליטה לנצח, וזהו המסלף את ההיסטוריה המשטמה ליהודים נמשכת לזמן גיטו וורשה ועד קרית שמונה ומעלות

הילדים היהודים - מטרסה ראשית לכל שואה ישראל ילדי יהודי, שנילו בני-השנים מסמכות היהודית הנושית, השואל מבטחו הנחה, הוכן הימים!

מסביב-סביב, והאך זה לא נודעו ולא נאמרו המסקנים מקרב המרוק, אלו המעצמות שנלחמו במארה הנאצית, להוציא ולהציל מתוך לחבת המעברה הנרחא על נש היה שצויין ניתן היה להציל כנסים כולתה אש את הבית היהודי על כל מדוריו ועל כל ישיביו!

המסר והנחה, יד ורשם זהו רשות מפלמתי בעלת כנסות חינוכיות והסברותיות מוגדרות, שפי יזה והגודו בחוק סידור שהוגבר כנסת, כבר נחכסו ונחייחו בחיי המדינה והמחיה הפוליכית שלה, שכל אורה מבחין ועל מפקר רש-המעלה פעלה ומסלם, על-ידי הפרוטוקול היטלוסאפי ביקר של תמורת כתי-המסרן של מנת לקיים את הצו לדרות, וכרוי ואי-כן, האם חוסכו אכסי, יד ורשם שימוס ואירגנו את, הכינוס המדעי הבינלאומי לבעיות ההצלה, על מספוטנו ההיסטורית ועל חולתו והמכרות של כנס זה!

כי הרי תבדיר, שסאלו כסחו את העיקר יהיה מה, החקל הורשם הפסיק, שהמבצע הטיא את המסרה, כי הנה נסחתו הורשמו ובזה שעת' כוסר להרבים כלפי חוץ וככפי פנים את מלוא האמת הנושית לא רק על המאפי ההצלה מצד היהודים, כי אם על, הסחלי ההצלה מפון של אומת העולם ומעצמות הברית מעל כולן - והדומתה זה, שלה ציטו סבבר עשרות כנסים מורשם לרשומות קנסות ובחובות לרשומות קנסים, מבי שחובתו כנסת רבה המטנה המועזת כילה על אספת העולם במפקרה יתרות אירופה

(ב) השואה - זה לא, נושא היסטורי" אלא שזוהי האמת האכזרית על המציאות היהודית בדורנו

יש אסיה חשיית נוקבת, כי המצוה המפורשת, וכבר את אשר עשה לך עמלקי אין כוננתה אך ורק להוכיח אינו המרת והיה אירוד מן הצבר החוקי, אלא שהמסרה היא להוכיח ולשכנע שהצו, וכבר היה צורך היתה לטען העתיד, טכיון כשהמלחה בעצמך היא מלחמה מתרת ובלתי נמסרת בהאמת לליל: זה לעשות זה עשה אלקים" ומתוך השאיפה לקיים מצוה, וכבר מיררנתה ואף מחזרתה הנונית הוכנסת של ההתמודדות כנגד התלמדה הרצ והרשעות, שזוהי מוסרתו של ספקל

הנה ניכר כשת בחייה עזה שלי כשהרשעו לפני סספר מרשים להצות בריאט מביאה מבני חבר קינים ב-מרשה הצבאת לחינוך בירושלים והוספתו לעצמי נקודת-מרא, לא ילדו דיוק, יהו לצנינה, שבעזרתו אסמיל לנודד ולתיים את סקטונתם ואת דריכתם של המאייסם, ונתיס המסירן לעצמיה-חיה.

זהו עולם שחו קצו-החינוך בבנינו, יד ורשם וביקרו בכל אופי על כל ירגיעם - ולאחר טרב נתקשתי על-ידי קצין החינוך הראשי בבית-האירופי שאלו בעשתי לטחון להם אשכב להנבט מרשם, השואה" על כל המסקנות החינוכיות, הציבוריות וההיסטוריות המשתלשלות מפנה, כי טחובש טעוה, והטוא"ט משרדן לבעיות של הצבר שלנו אינו אלא טעיה - שמתח ואמרו: מבחין שגור על דרענו חיות ללא-ארחי בעלת של תקופת השואה שלא נמתישה לצנינו, והתה להאם של אשוי השואה ומנטיבים המסתמכים פמחשכי הצבר אל שרעלי עשיתי.

שתיכנתו לוכר, עזה מתיין חוק הנונין ההיסטורי, שכל מלחמה הייתה נסחת באמצעות אותם מסיכרי-לחיה כשהם נגרה או נספק הלהמת קורבתה הנה, לטעול נסתיפה מלהפתי-העולם הראשונה בהשגלה לסינתה של בודי השאנקים שחפצו להאשונה בעדוה-הקסל של צרפת - ואין נמחמת מלחמת-העולם השנייה במסרת-כוכב המנית של צבאות המשרות והרמבמים לכל אורך החיות השליליות, מתוך אותו חוק הנונין נובש אן הפחד הלילי מפני מלחמת-עולם שלישית אשר בהור בתחלים, כי אם חלילה עלולת לפרוץ ארצים כי או התמודדות-הפתוחה שלה תיערן כנסק האמטי הקלתי, אשר מזה העסק הוכרעה כלמחמת-העולם השנית כוחות והנחה של המצוה האמטיות בהירושמה האנטוסקי.

ואם כי אין מפלט באותה הכרה משיקה ואף צודתה, כי השואה" סתחה מר-עולם חודש ונכפתה דגם נאצי חודש של צרות, המתרוך המדעי בנישא הבעית היהודית.

לכן יש לעקור מלבכם את השנות האת - הרגשתי כי אנו מתייבים לקיים סמפתי-לב לנושאי השואה מתוך איוו הוכתי-כבוד לטען העבר והתוך שאפת להכיר את, הצולם אשר שקעי, לא ולא זהו ראה סתמסק לעמחיה, כי האמת ההיסטורית היא שהסחטה לא מסתייפה על המסכות המסדת של רגשותיה הנאצית בעדוה-הקרב, מכיון שהמספר הנאצי נתן את הדוגמה הקיצונית והבלתי-נחמסת בכלי-ההצות שרודר היעלה, לשפרון המופי של הכניעת היהודים" מליכה אל אי-ציון ואל מרוביקה - הרי נאח עיצבה הנאציות את הנושמת המלחמתית כנגד העם היהודי.

א-ארבא, צאי ורצו שכל הורה אופטימית וכל גורם אנטיסמי בעולם נדבקו בחיך נאצי זה השתקפי כשאפת להספיר את היהודים אחו להחסי! לפני השעת הנאציות, נחרטו הסיסמאות האנטיסיות בצורת הישיבות כוון לליל: הלאה, היהודים!" וזהו לכו לפלמתינו!" (ידיד" זו פלמטינו" - פלמתינו), ונמרסו קלאומסו כבפיל ממשלטים יהודים" (הקצנת אחרים בארצות-ישראל ליהודים בהאחם הולקם באוכלוסיה הכללית) או אפילו, ככלו ביהודים" (בני וירחי" - בריכות) שזו היתה הקראת לסיורמים של, המנה השחרות", "צאונה סופנית" - ארטון האנטיסמי

קבוצת ילדים שנאספה מתוך אפר המשרפות באירופה בודי, הנוחיה" מנא החרבה שפסולו נפשו חבורת יתומי-השואה שנקלטו מממרים ומיור מקוסטוביטשבור מתוך רצונם להישאר יהודים

הישיבי בתקופת הצאר הרוסי, אילו בשנים האחרונות, כאשר אנשי הקבוצות האנטיסיות ציירים סיממאה של הקירות בחוצות עיר, יא זה באיטליה יא זה בארגנטינה או בראזיל, לא זה באוסטרליה הרחוקה הנושאת הן תכליותו בתחום: לכל לא-ציון! היהודים לקיסטוביטשבור, חסלו את היהודים!

ועזו חלקן מן המצוה המפורשת האת - סאלתי והסיכולי - כי אין להחלם מן החקירות בעדוה-הקרב ולאנטיסיות יי אכן חקירת סעלה, חקירות האת אומרת, שהמסרת האנטיסית המבוחק כיום הזה איננה לדרוך את היהודים לקצן במוחיהם, לפעם ככברם ולהציק להם בכל מינו תכליות וקשוחות, אלא כמסותת מטרדה - להסל, להחליט על מדיניות, ואם כי נשאי, המסחרי אינם שייכים להאנו-לכנו רק לכנה, מיסוס סכונה היה שנת נולדנו בודו זה - להיאבק ולהתייחס קשות ונחמדות לטען הקיום היהודי, לטען תוכת הישיבות הבעייתיות המבפיות לקפון של העם היהודי עליו ארשמו, וכיוצא בזה על אכזה הוא, בארץ הוא, במלכות האהה, שהיא תושפת מקום מסבב בסבורו של העולם.

הנה אומר - סיממתי - כי כל יהודי בן דורנו וביתר ייתר כל לוחם יהודי, צריך להיות חודי-הכרה, שאנו נלחמים את מלחמת הקיום, ששטת במסמטה, המסמכת הוא, כי, תועזת הסחתי" צריכה להיות לחם" חוקנו בודו זה היתה שהאנטיסיות המרדנית נחמדת גם מכותה של התפתחות המסרת, יי שהתייחס במלוא הצינות לסיסמאות החיסול, הנשפכות מדי פעם מפותחם על הקצונים הערבים, יא זה שחוקי או יא זה קצאי, שראפאת או חכש, ואם אפילו יחלוסו דוברי מדינת ערב את סיסמאותיהם, ואם אפילו ילאו פותחים כסיסמאות של פלום חרד קיום כשולם אשר להחלם מפנינו על אותו חוק, כי כל מלחמה היתה נסחת כוחות הנונים ולישו אותו חוקוהו, שבהם מתייחסת המלחמה הקדומה, ומשנה, לאחר בידור עקרוננו זה, כנאו ועבודו לבחינה נשאי השואה! -

ולכנו מר לנו, כי יודעים אמתנו כבוד וכבודך כי חשע אין ביכלתו לחרוב עמ'ב
לעני העולם בתוך שך הגר בפירוסת לוי הרב, רץ בחשאי ובסתר, בפולין, בבתי חק.
אם הוא צריך להוביל את הרובינו, אם הוא רוצה לחרבם

במסירות נפש אפי' על זה אינם מוסרים נפשם לבקוץ שערי מלכים ושרים על כן.
אחינו בני ישראל היש על כל זה תירוץ ב א ס ת ; תירוץ המספיק לפני
כסאו של מלך ת ש ש ש

לכן אל ירע בעיניכם כי בדבר עשות וקבלו האמת סמי שאמר, ואם הוא
אחד מן השוק. יודרכם באמת אסר כלבו כן פיר

Handwritten signature or mark.

„אחינו בות ישראל, חשע על כל זה תירוץ באמתו“

זה קטע מקראות-אישים שהועברו מן התופת האצו ושפתה היה בגורמהללה הרב מיכאל-יוב ווייסמאנדל, החתום את שמו ; מיכאל דובי.

(ה) „ההצלה“ — הלכה לדורנו
כי זהו מוקד הכאב ותעלבון ליהדות זוהי נקודת
השכל לאנושות

תכן, שעלי לבקש את מילתו של הקודש ששפתי אלו סוף חדה
מן הגורם הקבירי הוא — ההצלה. אך לאמיתו כל דבר זה ביוזם נלמד
של הגניז. אם אמיתו זה נראה כסברו מעטין לענין. אבל באמת הגניז.
ובדיוק ספר שפתחה מורה קידוהימור בביתו חכם החרוץ שבישנו —
כן סתה נראה ההצלה נקודת-החיים הנקודת-החיים כמה במאבק הקיום
היהודי בזמננו המדיני לקח על כל חזונתו והצלה הוא — והצלה יהודית
המחוללת ביום לפה שקרו. משפטן העולם, שמהם שאריו. משפטן האנושות
לא נע ולא נע תשאר משתק ומקפא כל-ימיו בבסל כל שעות השאה
ואם אמנם נרשמו בכל זאת ארפה ארשם רעד לילתו של מורו, אגרוסי
גנה ומגדעו כדומה חייבים המצויים שיצאו אל היה המבטח למען אל
הערך גיה — הרי ערצה זו משפחה חזקה כהכחה מסכנת לאשפת
העולם. את מבריתו סתרתה הן מבריתו בעצמה. כסוגן המהיר — כי זה
העולם הוא השואה. בין עשרות דיונים בודדים שנהוהו לפעשה-הצלה
נרדו הרשעם ולבין אחו קטע של ארשתו מכל בליוני ונשורת מילתו
אחרים לא-יהיוים בכל איוריו הכיבוש הנאצי ביבשת אירופה ובסופן
המבצעי — הרי אורבם עבם העולמית של מצע-ההצלה של קופת הייגים
היהודי, ששל את הכל נשאר מהותו בארופה אסוריות לאין ספור שעות
במלטים אחרות — היתה יבולת ולא היתה נבולת. והנה זה

מספיק היה לחזק את באו חכם המדיני הבינאוסי להנציח ההצלה
לפני קרי על פני. שדרת חסדי אומות העולם, המשתרעת אל סוף
הגניזה לאור-היחוס של יד. וספי כורסולים, כמה עירובין להצלת
שמחתם של מיליוני-היהודים מבין שמי אירופה. נשחלו שברתו זו לדרך של
ענינם? בקושי נשכחו השתקן למאה-מאתיים שמה — ורסלה אלה נאספו
בקפדנות ובכאפיות מירבו היתוך חושם והיצו על סוף של ידע ונדת.
למען יצארו חרותם אלה ביוזם האומות לזכרון-גנה.
וכי זה יאסרו הבריות? וכי תיתכן ככלל מסקת הגניזה אחרת? אלה
אצילי הגויים הממטים שבמסגרתם שמישים עד יורש. כי כמה נכס על
כבר האשפת של מלוח גוים ביבשת אירופה טילה. אלה אצילי הגויים.
שהיו רובם ככלם ממוסרי המטע, לא ממוסרי ולא אנטי-יהודים. שהטו
ההצלה הממכנת הגיזלה. מלחמה של יתר ויתור על נסל האשפת של
גדולו העולם ורציה מצטננת-הבריות. כרומת השתעשע צריעל והתקלן
רוחלם לטלם.

וכן מתבטבת האשמה בספר אהת:
כי — הנה הדין נשלל לילדים צעירים התחלפו מן הדין, גאון
בשרים מקיפוחות הותיו את האשמה הכוללת הכבדה לכל יהודי חושני
אנחה מקיפוחות אל השפיץ את התקע הכוללת, האומה הברחה —
פעולות הגולה של ארגונים יהודיים מפורסמים מתוך הכונה, ליישם את
המצאותה — את מבקשת השפיץ האמת לא יאסרו וללא דתם. לומר:
האם אמנם מוסדות הקיום והצורה (במבון כספי וכן במבון פוליטי)
של יהדות העולם התאפסו את עצמם את מסגרת פוליטיהם ואת מנגנוני
הפעולה לישימי מטרותיהם של קהפת השואה? עם כל הגבול למסר
רב-יומיות כגון הגויים, שאין לו את עוצמה בדימוסיה היהודית המודרנית,
הרי השאלה המכרעת היא. כלום האם ראשי הגויים את מלאו הפקדן

ההחששות הנאצית, נעזרו עלידי הנהלה הראשית של הדינים בגירויק,
לאחר שערד להם על אודות הסכמי-ההצעה שנעשו במחתרת.
המה, לעת כתיבתו זו צף וצולה לנוג דיוקן הדי-מאבד ופוטני
הרומים של מר דוד גניק (אשר בדארה-המחתרת של הגניזה היהודית
ביוזם הארשה הודבק לו הכינוי „מספר“). נובד מרוב הדינים בעליק
כאשר נפרדו ממנו לקראת צאתו מעסק הכבד.

נכנסתי לחירו במשרדי הדינים אשר כרחוב יאסנה 11 בוארשה.
לפנות-ימין. לאחר שרשקס עליו לחץ המלחמה המדינית אשר בעליק,
הואו נחמנה לפי-התורה יהודית עמי:

— ירדע אני שיהן נורא שלקחתי על עצמי — דיבר אלו כמעט
בלחש ובעניין התנוצצה דמעה בעיניהם — אבל לא איבדתי לי מה שיקרה
אלי סוף. יתכן שיהי „הגיסמאס“ (המספר אותי, ואני מוכן לכך, מיוקן
שירמתיים עורתי היום לעשרות אלפי משפחות יהודיות, וכי מה אספר
לעשות, אם לא אטעים להתחנן כיון נוקה כפי רב כוהן? הלאו זהו סוף
נפלא עליפי הפקדון של עזרה חודית יהודית, שסבר מה של החרב באים
אלי הדינים שהצילו לשמור ולרבו כסף ניכר מסכיות המורחות והחיסול
שקיימה, והם בעצמם לי את כספם לצרכי גורל וסוד ואני מצד כספתי
להם להצביע הדועת על „מסגרות“ אלו לגניבות הראשית של הדינים
בארופה, והעבר מהם עובאים עלי אנשי המלחמה מכל הארץ הברחה.
שכאם לבקש כסף לארזון מבריות עממיים להנהלה מוסדה-יהודית במחתרת,
להפעיל את המלחמה ככל האפשר, ליתר סברות גיבוריות לאין קץ, כי אז
מה יש לי לעשות? אני ירדע שאני מספיק את עצמי בטובה גדולה, בכל
היב ויום אני מוכן המוחן להגרות ביוזם, אך שישכרו עלי יום ועוד יום
גרוש-שפלות וחי-משישים, אני מרגיש את עצמי מעורר האשמה, שישלתי
לעול ליהודים במצוקה.

נפרדתי אותה שעה מרואה הנה. איש דמותו נשארה חרוטה במוימי
ובדמוימי כאחד מניבירי המלחמה היהודים, כאחד מניבירי האשמה שישקו את
היז על נבול לצוד ליהודים.

ובכל זאת...
דעים רבים ומתוירים בתחום של עזרה-אחים נבטיבה שלא יתארו
נרשמו על-ידי גניזי הדינים בקהילות השואה — אך סאקן ועל לשפלות
הגולה בולות ערך כספי עדיין רחוקה הדרך, רבות של הדינים לעזר
הרומים שיוע לאחים גורבים — אך במשולות העליה לא נשפית כלל ולא
על כל נאומים של אנשי הגויים. הרבה דמים של כפרות על מחללי הדינים
על קבר-יהודים ועל הדרך שפילוח נרשמו כמרים על הסגנון.

יצא לי לפני שנים מספר לישוח בנטשא ציון זה עם מן יורי המלה
הדינים דוד יוסף שוארץ, שהיה הסגול היהודי של הדינים בארופה
בשנות השואה ולאחריה. ומרסמתי שמוקלה, כי נסגול הדינים עצמי שפית
את מלאו הלקחים האישיים מרומם המחתרת בקהילות השואה. לפי שיה
זו השתכחתי שרשקס כחוצא מהתמונה המאכזבת כשעת השואה הוא
החליט מה שהחליט ופעל מה שפעל למחרת השואה. כשעה „המיוחד“

(ה) משהו על „פעולות ההצלה“ —
עניני חיינו בתוך עמ'ה-כבא עומד במבחן עולמי,
אך ההנהלה הראשית של הגניז החובה

אחילי בענין ראשון — הגניז.
הם הילילה שצוללו בשמנו בספסל-היסודי רבי-המדינה טרומה-הצוות
וכבידה-התקוף של הדינים לעמן ויתור אירופה. מרסם בוא השואה. מכולן
השואה ולמחרת השואה. כל תופת הוא הרי יהיה הרשקס להגניז במדינת
היסטורית את הפעולות המבורכות האלה בספר-החיים הראשון שלי. יין
נצולה חרשי — יהדות פולין בספרים הנאצים שהשפיע בהתאם „משה“
עוד בחיים אלוף תישא — בספטמבר 1941. בספר זה, שתיאר עד היום הוא
בספר-החיים כחקר תקופת השואה. תחוצא לאור לפני 33 שנה, כמעט שנשכח
מלבו, אך זה לאחזרת העלו את ערבו של הספר מצדדים גוים. באופן
העוללות, כספר תולדות השואה, שרד נ' (מסאקת להצלה). שפית הן
בישואה מצד ספר, וין נצולה חרשי, כספר ראשון, על הגניזה כספר
הכיבוש והנאצי. שארד נובד כספר אל שרדע ארזה טרסקינה, כבואו לכספ
את מדינתה עזרת המלה ביום השואה, שבענין הוא על השחקן הראשון
השופיע בארץ-ישראל על מלאת היהודים בארופה, ובספר זה הקדושתו שלק
שקל נרשם. הצורה העצמית המפלא-היטוי של הגניזים, אם כי בנסיבות
של אז לא יוכלו לספר במובני את כל מה שירדעו לספר בגידון מפלעים
ומפלותיהם של אנשי הגויים מפולין הכבושה, אשר כלל היתה נלמדה בהם
אם הצלה ממשית.

בתדמנות זו אציין ולו בתכלית הקיצור את אמת הפעולות הנודעות
והמוסדות ביוזם כספם הנהלה הדינים בעליק, שהיתה קצורה במלחמה
ציל-הילילה המכרעת המחתרתית של כספם משעה הכיבוש לעולם החופשי.
כמה נכסו אנשים ניצלו חדות לפעולות כספיות מהרמות אלה, והמבטח
בכך שיהיוים בעל-יהון הפקידו כספיים נכירים ביוזם ראשי הגניזים בעליק
על מנת לקבל שטרות בדולרים מסקת הגניזים ומברכות בני-הדין. על-פי
הסכם השואה שנערך במאריטה הכבושה, הודת לקיימו של ציוני המלה
החליטו מספר משפחות בבלות-היכולה לעזב את פולין הכבושה ולקחת חברה
בצ'כוסלופ, רשויות יצאה, שרשקסו באמצעות החוקים סאת שלמות
הגיסמאס בקיאקא, ומשפחות אלו כסאק הצילו לרוב מעבר לגובלות על

ובכחלק מלחמת ההשפלה, אשר אנשי הגויים היו משולבים בפעולות נבולות
והרפתקאיות אלו כמלאו המאבק ובמלאו האומץ, ודיל.
ואם כן הובר, לפה להפגין את הגויים בגקודות החילתה שלו בחחום
מפעולות הגולה? לפה לא להכיר באמת ההיסטורית והבריו על הן — הן
ועל לאו — לאו. ולא. להקן את ההיסטוריה ולא. לשפץ את ההרמית
באמצעים גלורים??

(ה) ועוד „משהו“ על ההצלה —
„הקונגרס היהודי העולמי“ והפרוטוקולים המדיתיים
שנשארו גוים בארציון

ואספיק בסוף השני — הקונגרס היהודי העולמי, וכן הקונגרס
היהודי האמריקאי ביום סוכה לו.

ועלי לפתח בגידון בתומרת של חוויה אישית, מיתוד-הנשם ומייסרת
מפולן, שהיתה ממונת לי בתקופת שלאחר הכיבוש בספרדי קונגרס חודית
העולמי האמריקאי, כיוכס המורה של סאמאנה, כמרכז גירויק, ושכלל
סמם כאשר חוויה זו עמם וצולה אצילי מפרך גניזי חזקתן, אני שוב ושוב
נראה ומתרה מחדש ותמס אני בתחושה של עלבון ערב ובלילה מוכרעת
עד אין מרפא.

המיתוד-הנשם והמיתוד-הנשם: אם עזרתי של משה ובלילה? אכן,
כל זה ועוד נוסף לכן נע צלישה עצמית מתוך לחץ של חויו הרומה בשל
המיתוד-הנשם ורתיבה מני חוקי האמת האמריקאית הממונת.

ובכן, נכנסתי למשרדי הקונגרס העולמי לבקש אולי נשארתי אצלם
התקין סמבטיים שחוד, ויאר המחרתי של הרב ביאל-רויב ווייסמאנדל
דיל, ותקבלתי על-ידי הפגול האשתי של הקונגרס, דירי נחיה רבינסקי,
שעסימי אתו הכירות אישית בסמטה-העקומים על ארשת גירויק, והפגול
המטיס מדי למלאת אחרי הכיבוש הממטי להצני לפי את כל מה שבישאר
שחוד בארציון הקונגרס, בו כמקום התקשר עם הפקיד האחראי לארציון
והצבוי לו את הוראה המפורשת, בנטשא ציון זה:

— נא לקבל את האורח הנכבד מירשאל, ולאחר למענו את כל
מה שנשחפרו אצלנו מסכחתינו של הרב ווייסמאנדל, אפשר לטמך
על האורה ולמסור בידו את כל החומר, וכל מה שידרה נחוצ לו
נצלים עבריו בקרקס, כי ראוי האורה שנעזרו לו כמיטב יכולתנו.

חודית לירי נחיה רבינסקי על האלצה חסם סוכו חודית למחשני
הארציון, שנמאנו כרעיל כפרחף הנבין, הפקיד האחראי הגיז להבין לו
מקסימיטיב מאלחמ כפרחף הגיז לי מספר חוקים, אשר כמות האבק
שנשכרה בחותם היהודי, שמה שנים איש לא התגניז בהם ואף לא נגס
בהם לשם חזיון ויחיה.

הצעה לחך הדינים — הנפגשו בסביבתו ובסגנון הכרעה של הרב
ווייסמאנדל (הפקידים רבים בנביות-החופש בסמטה-הנביות), שכבר אז
היו מוכר לי חישם-נצארי מהם כמכבים ציליים שידעתי עליהם ושתוכננם

Telegram - Télégramme - Telegramma

64 37764 NITRA 1925 36 28 1930

ch 29 III 44 - 3 - 19

DRINGEND

BELA LEBOVICS ZUERICH

STAUFACHERQUAI 18

SPRECHET SOFORT NATANSKYCOMP AUFHOERE MIT LEERE
VERSPRECHUNGEN STOP ERWARTEN ANGEKUENDIGTE EXPEDITION
AUSFUHRFREI FRANCO GRENZE VERGEBENS STOP TAEGLICHER
AUSFALL AN KONKURENZ 10 TONNEN STOP MACHEN EUCH FUER ALLE
FOLGEN VERANTWORT MICHEL BERGER +

U. Umbenstand

מברק-אזהרה
סדרים שחוברה דרך
הצנורה הנאצית
על הצלחה מסכרת זה נראה
לעם משהו מתקן ענייני
יצא ויחאי — למיטתו
של דוד היהודי זו חודעה על
מחלט המשרד של גירוש
היהודים ממונטריה בחורש
אוגוסט 1944. בביתון ישר
לואוויטש — ועל החוטם
למיטל-הנשם (חיינו) מיר,
כאלי-ביר, והסוטה הרב
ווייסמאנדל.

הסוכנות לרעדה וחידוש... בימי 13' וה-14 בדצמבר 1942 התחלה משא ומתן בין יחיד הגנלה הסוכנות. טר דוד כ"ר גוריון, לבין נציגי אגודת ישראל.

אין נאן הקיסם לכתוב ולכתוב את מה שהשיג את מה שלא השיג ועד הגנלה של וויסבא - אד מן הדין להשתתף אד משוה מסיבות ומסקנותיו של בעל המספר בליקוט מורשת:

החלטת הסוכנות היהודית להקים את ועדה הגנלה בעצה מסגרת לרכז נושא לאומי חשוב זה בידה - בהסכמה להקמת הרעד המיוחד בעצתה הסוכנות היהודית לרעד הקהלי שמרנה בארצות הקופות האשך נדשה ללכת אל כל הכוחות הפוליטיים למען הצלת יהודים. נראה אם שהודו למקם על דרכי התגובה של הישוב היהודי בארץ. שהיה שם הוא בעל משמעות מוליטית עמוקה, אולם כל הסוכנות היהודית להסכים לצירוף של יריבים פוליטיים כאגודת ישראל... שלושה

SCA/RFP
DEPARTMENT OF STATE, U. S. A.
WASHINGTON 25, D. C.
OFFICIAL BUSINESS

Handwritten signature: Ron M. B. Weissmandl

הרב ווייסמנדל שחיפש את האמת בארכיוני (אוישניצן) כעש שנים לאחר סיום המלחמה עסק הרב ווייסמנדל באיסוף העדות נשואי הגנלה, ובדיון זה השיג זה חומר היסטורי מקורות, שטייט דיפארטמנט (מחלקת המדינה) ווייסמנדל.

הקפידים העמידו מר יצחק גרינבוים מבני ועד הגנלה בראשית פעולתו (ינואר 1943) - ערב י.מ. לזמן היה זה אשר העניף להקים מבטחי מיוחדת להצלה - כבר בתחילת 1943 קבע גרינבוים כי הצוות הוא מפל לכל. התצווה שירושלם בבין ארץ ישראל ועליכן לא ייתן מספיק. קרן היסודי לצרכי הצלה לוגלול. למרות הקפידה חור יצחק גרינבוים ועמד על התפיסה הזאת: ראש דאגותינו, אנו צא שמוס ובדור. הוא ארץ ישראל. יש צורך להם למשמעות החיילים. למען הבטחת ההגנה - למען שכולנו חיוני בחובם וכלנו ללכת בבטחון בחצות ירושלים.

אלה הם עוד לא הכל - כי זהו רק גילוי מספר אחד.

(ח) היושם והאדישות שחברו נחד:
תכנית ההצלה של הרב ווייסמנדל הגיעה לארץ ישראל, אך יצחק גרינבוים, וי"ר ועד הגנלה התיישב מכל סיבוי להצלה

תכנית ההצלה של הרב ווייסמנדל מגיעות לארץ ישראל - אך ראש ועד הגנלה יצחק גרינבוים התיישב מכל סיבוי להצלה יהודים מירושלם

התיישב המדינה על ועד הגנלה - בסם זה פרסם ספר מצטייני, שטאל סניצ' (מבוסס הכתוב של 'מערב' יום לילית) שגילוי נחתו בפברואר 1943. וליקט מורשתו ומסוק מצדו הוא מקידיקט לסיפור המאורעות הפוליטיים הנכבדים בחימות המלחמה בארצות הקופות רבתיאיות וז של סדרה שנת 1942:

בנובמבר 1942 - היה חודש של מפנה במחלבת של המלחמה: האיום הגרמני הישיר על ארץ ישראל הסר זה עתה. האסטרטגים נחתו בפברואר 1943 ותוצמת מילקחים נזיחה הלכה ונכסחה על הכוחות הגרמנים בחוץ טאלינברג... בנובמבר 1942 עוד היו בחיים כארבעה מיליונים משמשה מיליוני הקרבות היהודיים של היסוד. הידשת-המוות בארצות שרם הקופה. הגאו הקטלני ציקלון ב' יצא זה עתה משלב הניסויים: המשרפות עוד לא בנו. ואילו תכנית השמדת הגרמנית

היתה ידועה בכל מקום: בלונדון, בראשינגטון, בשווייץ, בווארמיקו, בארץ ישראל... ואולם מה עשו יהודי ארץ ישראל, מה עשתה הגנלה. כשנודעה האמת רשבי שלישיים מקרבנות המאומים עוד נמצאו בחיים? הם הקיסמו רעד הצלה על-מפלגות. עסקם בעניני הצלה מחדש יאונאר 1943 ועד סוף המלחמה.

עוד רק מה של המדינת האנטי-נאצית בחימות הקרב מצד אחד ושל הידוע ענבת-ההתקן סיל מסטר-המאורעות הנאצי מאידך משפחה אלה? התאומים המוחלטים של סקליו, העללה. אשר תפקידם היה להריש את הארצות. להשיך את העולם כולו, על מנת להציל במדינתה את מה שנתן עד להצלה. ואילו אלה מה עשו?

כבר ביום 26 באוגוסט 1942 התכנס יו"ר ועדה הארבעה של הסוכנות היהודית. כי אין הוא מאמין שניתן להציל את יהדות פולין או להושיע לה עזרת. יצחק גרינבוים לא ראה כל הועלת מעשית בפעולות רעשניות מצד הישוב והעולם החפשי. כגון השבחות המגנות מחאה. הוא אף לא האמין בהכניית הצללה למדינה. פיקספ אם אמנם יש ערך למשא ומתן שניהלו סבלוביק עם הגרמנים המגנוליים המסוקיים. גיוו ליסמון והרב ווייסמנדל - הגנלה כי בגב גרינבוים לומר. תבוא רק עקבותיו האנטי-נאצית הצבאיים של בנות-הברית - זאת ועוד וגם. כי לא היה זו רק מדינתו האויבת של גרינבוים בלבד. מיתון שכל אלה השלמים הארשיים של נודעו לא נתיישר למאמן מלתי-דיוג ובתי-ספריו למען הצלה. נאווו למען נוחותם כנאות חרוך של התחבקות וסגנות. כי ב"ן זה וזה הכל אגוד האין בבלל מה לעשות: (הערה בסוגריים: הבדלי-גישה וסידורים אלה, בין השונו הרב נים וראשי אגודת ישראל הנאחשים והנלמטים בעל אספרות להצלה, ותחת זו מדיניות או הרפתקאות ביותה, ולבין המדיניות החילוניות שאינם מאבדים כלל את שוקל-הדעת ואת שיווק-הנעת למען וועדות השואה, עשו בשעתו רעם ועבמתי-שכל על דוד גוריון, שעמד אז בראש הגנלה הסוכנות היהודית, ועל אגודת התנועות אהת תקופת פעילותו של ועד הגנלה היישובי, הוודדה מבני לעת שיחתו הראשונה. אנו שואף להתקרב ולהגידר עם חונו אגודת ישראל, ותמסין לי, שאין בכך שום חשבון פוליטי; אלא שובחתי לצד הוויכוחים המסתיימים בשעות השואה מ לר יצחק סאין לזמן היה כל יהודי, יותר רשע יותר נעם מאשר פאשר סבינו...)

עד כאן גילוי מספר סתיים - ומאן ואליך גילוי מספר שולש.

(ט) "על חטא והגנה על רוזולט - ד"ר גולדמן מנסה להתחמק מתאחריות וסיפור מוצף מוואשינגטון"

בארצות הברית של הוד הגלה המאחד בארץ ישראל, המנא ברשותו של ארצות הברית והעללה. בירושלם שפר מבטחה של דוד נחום גולדמן, נישא הקונגרס העולמי היהודי בניו-יורק אל יצחק גרינבוים. יבכריא ועד הגנלה. ובו נרשמה כתיבת-גרינבוים ברורה ונקבת מעין זו:

הרששני, שעלינו להביא בחשבון את השמדתם של רוב יהודי אירופה. מחוץ מאלה המאומים בבריטניה או בארצות-הברית. אין חימה שתחוקי שגילת את המכתב הזה, שפסנו נושבת רוח מייאשת ומקפואת כל פעולה וכל יוסף, רשם את המסקנה שהסיק מתוך כך:

ניתן לומר במלוא כובד-האחריות כי אלה (מבנינו) פעולות הגנלה לא האמינו במצלה: וקשה להגות שהשקפות אלה על סיכויי הצלה נשארו ללא השפעה על פעולות-ההצלה עצמן.

לאחר שנים הריבך דוד נחום גולדמן עצמו להגות. על השא' להתוודות בפומבי, כי המדיניות היהודית השאד כקצרי-הכתיחות-דיוגן. אהת ההודמנות - בראיון עם סופר. רבדי' שנמסרם ערב ראשית-שנת הסי' 14 בספטמבר 1966 - העלילה לליש שאלה סאטבה ונקבת נחמה זו: רבים מבני חרוד העציר בארץ מתינים לאחרונה בתשדורת ובחירתם על התנגדותם של התנהגות היהודית בתקופת השואה. אגודת הצעה שהתנהגות הישדית באירופה גילתה אמריאניום מרשים. שהתנהגות הישוב העברי בארץ ישראל גילתה צרות-אשפך ודאגה אך דרך להצי מיליון יהודים בארץ ישראל האילו תבנת יהדות ארצות-הברית הששה להטריד יותר על המדינה את רוזולט. אשר בהסמכת-השכל של כעשרים שנה ומעלה כדמות לא-חיונית ביהוד בתוך הקסטר עם המראגיה היהודית באירופה... אני מסנה את שאלתם של צעירים ישראלים רבים אלוך, כיצד תענה להם?

הל זאת השיב דוד גולדמן:

דעתי היא שהרד שילנו ואני כולל כמובן גם את עצמי. במושב זה לא מילא את חובתי... רוב העם לא הבין בסכנה הנאצית... לא התרוננו מבני אספרות של מנתח-השמדה. דמינונו היה דל מלחמה עד היום... וזאת האמת: כאשר הגישו הידיעות הראשונות על השמדת יהדות אירופה - לא היה כל תגובה בקרב יהדות ארצות-הברית. אספר לך משנה נוסף פעם זיכרנו מנישה של מנהיגים יהודים. איננו רוצה לנקוט שמוט. הרעדתי להם. שיש הצעה מסוימת להצלה אלפי ילידים מרומניה המאשפסטיית. אני נשלם לנציגי השלטון הנאצי היישובים

בניעה סתם כסף גדול... ומה יהיה תגובת המנהיגים? הם אמרו: מה אתן? איך אפשר להעביר כסף לאיכס? זהו צעד אנטי-פאשיסטי. לקחת את סמסון ויוני הלכתי אהו למרנמאן. שהיה שר-האספסוף של רוזולט. הוא הבין ודוקא היטב את הבעיה הצלה את הצעת העסקה: בסך-המורה ל"ימים" מבני רוזולט. השיא הסתיים מיד לביצוע הצעה. אבל הענין כולו הוכשל על-ידי ער המרץ קורדל הל... ואל נאשים את רוזולט. הוא היה היחיד מבין המינאנים שהציע לעשות משהו. אך העולם היה אדיש...

אין ספק שהשנונו של ד"ר גולדמן לא היה כן גנבה לן ביחס אליו ומלשיכו כיהם לרוזולט. ביחס לעצמו גולדמן נישא זאת לא אהת ברבים מרבה יותר מרומים: האננו הנהגותיו ויכחם לרוזולט. הרי התחזתו שנתאיסמו לאחרי-כך. מחור נאמיס אהי"ל של גיטא רוזולט ואשר עליה נבנת סבי-האירופים בסם "כאשר שיש מיליונים הלכו למוות" סמוכות בעלת. כי רוזולט בכבודו ובעצמו שיקם ספקת דרופרוש וספס. ובה בשעה שהתיר הצהרות גיניות לטובת הצלה היה פעיל פאחדו הקליעם להכשיל את רומת-ההצלה והוא שרמו בהשא' לקורדל הל להתייחס בשלילה להצעות הצלחה.

(הערה בסוגריים: לעת אחד סביקורו באמריקה התוודע במל איויות ציבורית ודעה, על סירתי-הספסון של נעוצה ההצלה ולסם חדגות המציאות העשמה, סופר לו אהו אדם, בין חתה, פרט אומיסי כזה, על עשמושינות של רוזולט. היה זה כאשר הניסיון ורוזולט הסכים לקבל פעולתה מראשי הקונגרס היהודי חולטני, בהרכב יו"ר סמסון ויוני ודוד נחום גולדמן, שביקשו מנישה עמו בנושא הדחוף של הצלת יהודי אירופה. המשלחת הופתעה למצוא את רוזולט בסביבות מרומם ומבדה ער סופר. חסן שהיה מיועד לאיון עבר בהשמעת בדיחות מליטיות שונות מוול של הנשיא. ובנוצו האחרון, בסרם נשיאית הראין השאד את התנאים מידו המשלחת והמפור מוון חידך רחבו, וזו ידע על היטב מה שאמנם כותבים מה' בהאט נסרה השיחה, מבלי שרוזולט יתן אספרות כלשהי לזיווי ועלולתו לומר אף מלה אחת -)

(י) "תכנית אירופה" של הרב ווייסמנדל - אחת מהפרישות הדאמנותיות ביותר על סייון לפדון ממוות יהודים מאחרוני החודים באירופה

אירופה של הרב מיכאל דוב ווייסמנדל מבראטיסלאבה התסחרה לעניני הצלה של יהדות מלובקיה. יהדות אירופה כמעלה מותרת אם כי בטיה מצמצמת וזו התיקפה מראוי. מחד כמם סיקי-היחוד של נב ליהודי הסקידין על-מבאקם של מנהיגים יהודים סליקוביקי. אשר אליהם צולפו איאלה סכתבים מצטלחו ביוזא המחתרת מאת הרב ווייסמנדל אל מרכז 'החלוץ' סכתבה (ובכר ידוע לנו כי מרכז 'החלוץ' חיוה רק אחת החברות. מיתון

הואהם סכתבים העברו בו בזמן למסר מסודת יהודים מרכזיים. חנה כאהר המכתבים, שנרשם אל היסוף. העדה 100'. כותב הרב ווייסמנדל כרובים האלה (המכתב נכתב עברית בסופו):

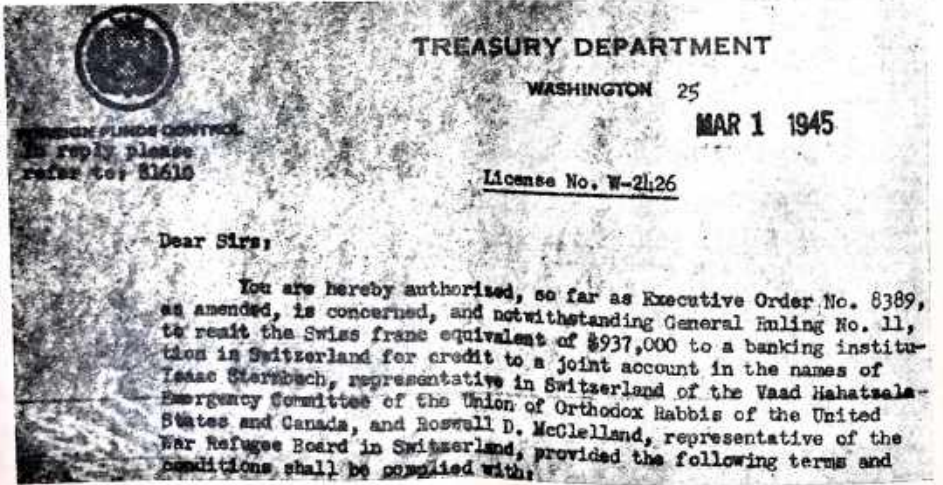
- שלוה וברכה לכל מי שהרבינו גונצ אילו.
- כתבו-ואליכס ב' סכתבים יהודיים כי בעוד כסף יש להציל:
- (א) אלפים ואלפים נפשות מה מנירוש לטבח.
- (ב) גאות אלפים בארץ גוריה מטבח.
- (ג) להא אספרות לשלוח כסף וחבילות למגורשים בדרך חוק ומשפטס ובפרסום.
- (ד) להא אספרות כניל (לשלוח כסף וחבילות למגורשים) בדרך (אחרת) בלתי חוק ומשפטס.

כל זה לא ישי לקנות בכסף פשוט בכסף פתוח. בכסף לבד... אין אנהו מבינים. אך אהם אוקלים ושוריה. אך אהם ישינים על מיטתכם. אך אהם מטיילים בחוצות (וכרובי שאתם שויים כל זה) וזו האחריות מטלת עליכם. וזה חרשים אנהו צועקים ועדיין כלום לא עשיתם.

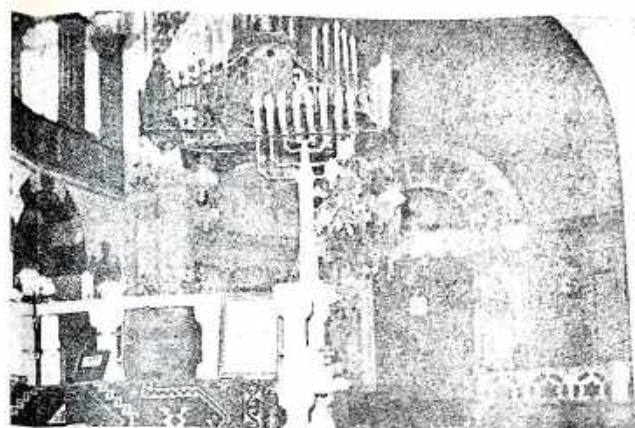
ולגלל האב הנושא, ולמדת העלבון יסירתי-הספסון בעטירה או המנה המרבה בחבילות - כי אלה סתיו כהוך גיא התייה וספריו פסס כחוך מלחמת דוית-ספך הנאצית לא התיישבו ולא אספס בהם הקפדה: ואילו אלה סנכנאו מחוך לחומי סלסום של הנאצים והתחלכו בארצות החופס והרשית יהיה נחמה ביים כבחרתם המסיבת חוריון את ידיהם והוכו בריסוק-אונים השלישו חיס-ספרם על גורדין של כליה על יהדות אירופה כלה. כי חנת נחלה. חמירי. סתין על בארכיוני ועד הצלחה בירושלים. הנישה את המדינה: הערות בדבר צורה הצלה' ותקובע הוהתיידיד כגון דא:

- (א) בששתי אירופה הכבוסה ובארצות-הציר צמויים להספדה למעלה מ-1 מיליון יהודים.
- (ב) הצלחה של יהודים אלה או חלקם יגבייר אינה בדרך האפסרות כלל.
- (ג) ניתן להציל יהודים בלבד או קבוצות קטנות. במספר שלא יעלה על חמירס אלפים איש.
- (ד) תכנית הצלה ליהדות מלובקיה. הוודעה גם סכתבת אירופה' אינה יותר מאשר סמסנות סאחרית משהו הספדה.
- (ה) פעולות-הצלה של 'הרעד' מהות איסוף מנוח פילאנסורטי ואינן כלל פעולות ציבורית או מדינית; למעשה באות הן להריע את המצפון היהודי ותו לא.

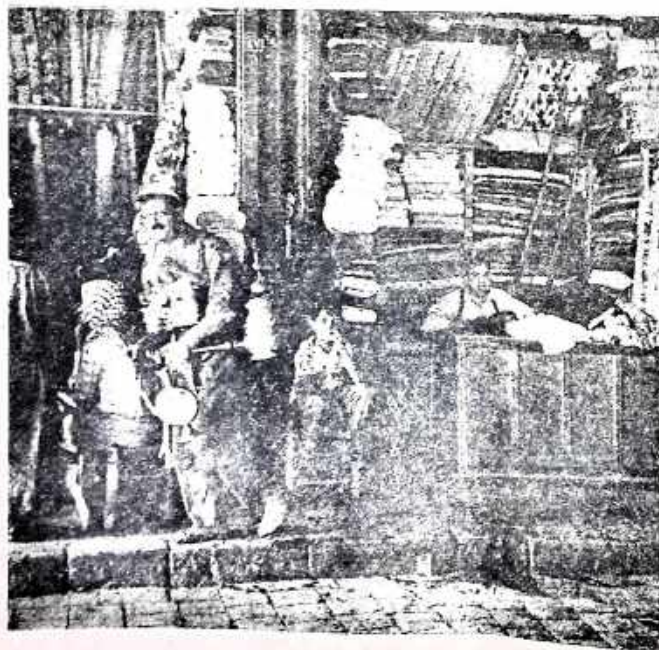
עם השואה שיר גישות נונות אלו מן חרין להאין מה שקבע לאחר המלחמה אהר מראש הקונגרס היהודי העולמי. דוד מראסקובר, סביקר המחקר שלו בנושא הצלה. כי תכנית אירופה' שיוגשה ותבכשה פסעם ועדת הצלה מבראטיסלאבה בראשותו של הרב ווייסמנדל יהיה. תכנית נעוית ופי - תכנית זו נקראה תכנית אירופה שכן דובר בה על הצלת מספר

רשיון מוואשינגטון להעביר מיליון דולאר לצרכי הצלה שהושג רק בחודשים האחרונים של המלחמה כתיארה סמאבקים בתי-יולאים הצלחו ראש ועד הגנלה באמריקה לקבל רשיון מיוחד להעביר ספס רשיון לשווייץ למען מיתר-שוייטים, אכל היה זה אחרון מדי

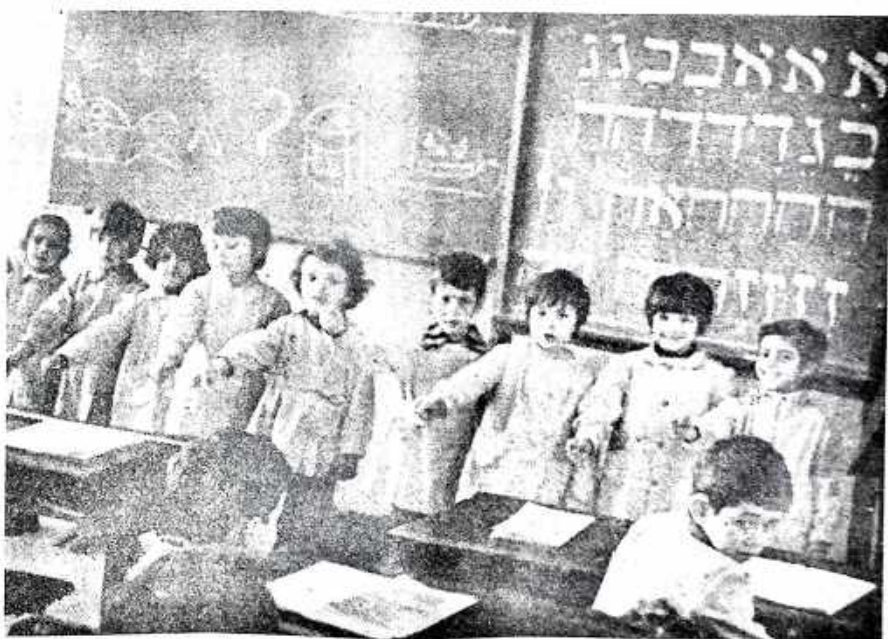
זעקות-ההצלה של שארית היהודים בארצות ערב -
 על אף כל הרדיפות והעינויים נר ישראל לא דעך שם

זעקות ההצלה של שארית היהודים במדינות-ערב מנויעות אלינו מבעד למסך הניזול והדם של גבולות-המלחמה. לרובי ההסברה רגילים לקשור יחד את מצוקת היהודים תחת שלטונות הרודנות הערבית עם הבעיה הנדולה והמטעירה של יהדות רוסיה והתנגה במצור והתאבדת בגבורה מופלאה ומפליאה בנד משטר-היכוי בקרמלין. אבל אין לשכוח שיש הבדל כמותי וגם מהותי בגורלם של אחינו בני ישראל כאן ושם. הצד השווה בין שניהם — זהו משטר-האכזריות שאין לו גבול ואין לו תיאור, גם של שליטי רוסיה וגם של שליטי ערב ביחס ליהודים. אבל הלכה למעשה, מצב היהודים במדינות ערב, כגון סוריה, תימן, לבנון ובמידה מסוימת גם בארצות צפון-אפריקה מארוקו, אלג'יר וטוניס — בהרבה יותר גרוע, משום שהמדובר בקהלות קטנות, אשר בהן שאריות זרות של ישובים יהודיים שהיו זקוקים מעמד על אף הכל במשך מאות ואלפי שנים. והצד הנרצע, השווה בין כל יהודי המצוקה כי אין עבורם תרופה אחרת, מאשר העליה המהירה לארץ-המקלט והיא מדינת ישראל.

הסבר לתמונות:

1. מסדר החטופים בבירות ממשיך להתקיים.
2. כתיבת מחדשים ומקושטים, אם כי מספר המתפללים נומעט.
3. עבדים ישראליים ממלחמת יום-הכיפורים שחבאו לפניהם בבית-הכנסת העתיק של קהיר.
4. כתיבת חוש בשם, מסכן משה, שהוקם לפני חמש שנים בבירות.
5. מניקות היהודים ממשוכים ללמד אנק'יות מתוך סמחה ולדות.
6. חוות עמקה של היהודים הנרדפים בסוריה — זו חנות יהודים כשוק על דמסק.

הסנין, והמכונות שבעטם מסוגר, אבל ממילא הישיבה הורגית שאין כיוכל-
ולה לקבל פחת חומר תקועים) שאם
יהיה היה המפרנסה ישיבה, מורה
ולא קיבלו תרומה מיוחדים.

מד בנינו רבי עזרא אליהם ר'
אמר: במשאלות חסר משמטורה ר'
הדיינים של סיוס מלוי ולהטון
בלחינים הם. היחכם רבי בנינו
חוק, ממגילת הישיבה, שהחריש עשר
עות מדבריו, עונה אף הוא לביטוי
באופן מעט את נוכחותו הנכבד
סבת פסחיתו לטובת התלמיד -
מה עליה ברוד שיעשה מה ללמד
דים ונכלל ברבות העמים לתלמיד
חסר משהו שיעשה במורה.

במאמרו המרתיע בתורה בל'
מה, כי תגילי במוכנתו לתלמידי
עצם את קטנתו להשפיל על אנשי
ישיב קטנתו להשפיל על תלמידי
וזהו, ויהי להמקור מה שערך
להמכיר במילים פשוטות בדי שירון,
עד שהיה משה כי תלמידו באבה
ידע ואינו מרשה את עצמו מרגלא
שמוסר: חתום בקהלה, יורה שהיה
קולת חכם עוד לימד דעת את ה'
מה פטר התורה שילמדו את
העם היה ירר על הכמון, וקלה
ברוך כלל קשה לאדם גדול, משה
התמקם במחשבתו, ליד אל חכם ר'
לשפוט את עצמו בתחום ליבולת
המסתם: וה שבו של שלמה ה'
מלך - התכם כול אום - שילמדו
הכמון התמסוסיה היה מסוגל ללמד
את העם.

ומה מאר נאים הרברים אהלה לב'
שארם.

בשיא גבורתו הרותמת
המיר ראותו הפוס שרעפים כי
ברזל רבי עזרא עשית בנה היכנס
שלה, ולמי אישית שהמכיל את שכלו
ועינו בעיניו תורתו, ויהא זה סג'ר
לה פשרה בלא שום תוצאה חסיה
המורוים מספרו אהרן לפעולה ראה,
שקפלו בולחב לא הריט בבל ד'
המורש מביורו הנתיב לידו תהפס'
סוף הגשפיהו לפעושם, כשהלך מ'
הורדנו בנה הישיבה לבינה תה כי
לאכריעום של שיטתות העוק הער'
כי הממנוב אלף הולך כמני תבורה
סוף, כמלי להבחין ויחן הוא נמצא
עד שפולסו עינו ובנו נתחמק ושב
לפסול הארצית, המצאוהו, וילך ד'
ביחא לסיפורו.

כל שיעור ושיעור עם תלמידים ה'
אוהבים עליו כליד'שטיחם מפיס,
היה כדבריהם תורה, כשקנס אליו עד
רב עליוהם היה גם כהם לקראת,
מכבדו, מורה באכצע על כהם מנהג
אליו ברור אחרו: ק'ב בני צ'ב
גנ'.

ותלמידו פמה יוסף' נקשרו אליו
לכל ימימה אף כשהמכירו רצאו
לעולם תנודל, והמה שנודל אלוהת
לחוקתו, כיון שפוזנו להם לראש אר'
זה נחפש ראוהו לפטר את פניו.
וכן נחפש תלמידו רבי יוחנה עד
קפ: אחריו טיבירו כבול העשירי
הלכו לבקר אהרן, הרגישו שהוא
ענין הנהגה המרובי.
וזה תלמידו אחר שזכה ללמד בו

ביחא: לעולם לא אשכח כיצד קילו
היה מהרונן כסות על פני עלות הפ'
הם כי א' בהורה ה' לפני ובחרתי
יהנה יוסף ויללה, לעולם לא יעם
מכוננו ויראונו כמשה מצילה
אחרי עמל ויבניה, למצא תרונן ל'
קושיא שתרוננו ויעמנו מוצת
כמזג של רבי.

בחקי כוכב בברוא ליישיבה היה
שקפלו כל מי שפונה אליו במכור
עבם ישרה, שקיבו ומסיב כמשה
מארן המנהג, וזהו כדו משרותו
ברחלה בנה יוספר, משיח הדינים
דבריו חול באריות שרשום אחר'
על היה מניד שיעורו כמני תבורה
למדינים, תורה רוחתו, לפני תה'
ריוס כמנונית הדינים ויהי ההמיר
ב,סר' ו-סולחן עורר', עדי שיעור
שישיבה שמה יוסף' שזכה עניו
העשירה, ורבי עזרא כבוד אז ששה
בכורתו הרותמת, הרג ונתיים סבל
קצרו ירושלם לספוט שיעורו.

אמונתה של תורה
מכוריה גורם שיבנה עם תלמידים
היה ממנוב מאר' שיעור ארוכות
ישב וליקדם גניה בעקו, בעמק
וביערי, עד שהבינו את כל המוקד
על בויה, דשאיתו היה מורקק
לפסי ולרעית אשה על תורה היה
סודל שהברקה מרגלה כשו: ה'
עיקר תורה אמת, אם גם ברבים
משיינים, ובלבו עזרו אמת'
החילה כל לימוד לעולם רבי עד'
רא ברוך דברי הגדול, עם פרושים
רש' ויעספיה, תלמידי מרדכי ה'
מלות ומנהגם, רק לאחר מכן פנה

בבנינו היה שושן לפני מקסיבו
קשיות הירושם שהיה קליליון ל'
עולם - ולרוב מאז אחריו כן ש'
סילה אליו אלסודר, איש כהן סזא
בהם קויה רות, ויקלסוהו מזה.
מכוחו בחרוהו רב חילו בנהגה
משיית, ברלו הוספוס בישוי כהן
לפנות אליו בשאלות והמספר על
דעה, ביוצוד בשאלות שתולתו על
מה בירושלים תהפס תעלה תה'
שיית של, אגודה ישראלי בנה לא
יה נחם בעמדתו התפתח וישא כי
המפתח לביטוי-פ'שקטים'
עד סרגלא משיית: מה אמרנו
ומה שיעורו לעומת הממנים ברור
הקודם, שזכה לתערה בצעירותו,
היה מוכירם המיר ביראה ונתייח.
כל יוס' רחוק עצמו ספקט לו גני
בהלים מנוחיתו נעשים לו קנין
נפשי ובעד עשהה יוסב משייבה
של גדולי רצון, ומה נכנס ומה
אמר תלמידיהם משהו שהיה צעיר
ברלו יהיה לכל התנחלה, משיית
שלא נותר כבודו מקום ישיבה, גני
אל למטרד, רבי עזרא המיר מכך
כאהו גאון לו צדו למטרד לו רג'
ליו, אל יוכיב משייבה אכל ידע
סאם יציע את כל מחרו ישרד'
והה ליכס נקמותו רושף לעמיה,
מה עשהו קראו עינו אליו לוחם
באונס, שהה עצמו אינו מרגיש כי
טוב ומכיריו ללמ, והיה לפני כהן
פניו, ותקף עק הולך מלו שרשינו
אלוה תלמידיהם, כי מרגישה ולי
הלך מן המשיבה לבנותו אחריו כן
ספר את לפי תופו כבנו אחר מ'
תלמידיו ומלפון לו אער לו, לא.

בבנינו היה שושן לפני מקסיבו
קשיות הירושם שהיה קליליון ל'
עולם - ולרוב מאז אחריו כן ש'
סילה אליו אלסודר, איש כהן סזא
בהם קויה רות, ויקלסוהו מזה.
מכוחו בחרוהו רב חילו בנהגה
משיית, ברלו הוספוס בישוי כהן
לפנות אליו בשאלות והמספר על
דעה, ביוצוד בשאלות שתולתו על
מה בירושלים תהפס תעלה תה'
שיית של, אגודה ישראלי בנה לא
יה נחם בעמדתו התפתח וישא כי
המפתח לביטוי-פ'שקטים'
עד סרגלא משיית: מה אמרנו
ומה שיעורו לעומת הממנים ברור
הקודם, שזכה לתערה בצעירותו,
היה מוכירם המיר ביראה ונתייח.
כל יוס' רחוק עצמו ספקט לו גני
בהלים מנוחיתו נעשים לו קנין
נפשי ובעד עשהה יוסב משייבה
של גדולי רצון, ומה נכנס ומה
אמר תלמידיהם משהו שהיה צעיר
ברלו יהיה לכל התנחלה, משיית
שלא נותר כבודו מקום ישיבה, גני
אל למטרד, רבי עזרא המיר מכך
כאהו גאון לו צדו למטרד לו רג'
ליו, אל יוכיב משייבה אכל ידע
סאם יציע את כל מחרו ישרד'
והה ליכס נקמותו רושף לעמיה,
מה עשהו קראו עינו אליו לוחם
באונס, שהה עצמו אינו מרגיש כי
טוב ומכיריו ללמ, והיה לפני כהן
פניו, ותקף עק הולך מלו שרשינו
אלוה תלמידיהם, כי מרגישה ולי
הלך מן המשיבה לבנותו אחריו כן
ספר את לפי תופו כבנו אחר מ'
תלמידיו ומלפון לו אער לו, לא.

ות יוסף' במלחמת השי' התצטר
מאז עליה, לעתים מוזמנת רהב
מחודשו לפני המנן השפול רבי
סילה אליו אלסודר, איש כהן סזא
בהם קויה רות, ויקלסוהו מזה.
מכוחו בחרוהו רב חילו בנהגה
משיית, ברלו הוספוס בישוי כהן
לפנות אליו בשאלות והמספר על
דעה, ביוצוד בשאלות שתולתו על
מה בירושלים תהפס תעלה תה'
שיית של, אגודה ישראלי בנה לא
יה נחם בעמדתו התפתח וישא כי
המפתח לביטוי-פ'שקטים'
עד סרגלא משיית: מה אמרנו
ומה שיעורו לעומת הממנים ברור
הקודם, שזכה לתערה בצעירותו,
היה מוכירם המיר ביראה ונתייח.
כל יוס' רחוק עצמו ספקט לו גני
בהלים מנוחיתו נעשים לו קנין
נפשי ובעד עשהה יוסב משייבה
של גדולי רצון, ומה נכנס ומה
אמר תלמידיהם משהו שהיה צעיר
ברלו יהיה לכל התנחלה, משיית
שלא נותר כבודו מקום ישיבה, גני
אל למטרד, רבי עזרא המיר מכך
כאהו גאון לו צדו למטרד לו רג'
ליו, אל יוכיב משייבה אכל ידע
סאם יציע את כל מחרו ישרד'
והה ליכס נקמותו רושף לעמיה,
מה עשהו קראו עינו אליו לוחם
באונס, שהה עצמו אינו מרגיש כי
טוב ומכיריו ללמ, והיה לפני כהן
פניו, ותקף עק הולך מלו שרשינו
אלוה תלמידיהם, כי מרגישה ולי
הלך מן המשיבה לבנותו אחריו כן
ספר את לפי תופו כבנו אחר מ'
תלמידיו ומלפון לו אער לו, לא.

לק במעם, שזכה לתערה בצעירותו,
היה מוכירם המיר ביראה ונתייח.
כל יוס' רחוק עצמו ספקט לו גני
בהלים מנוחיתו נעשים לו קנין
נפשי ובעד עשהה יוסב משייבה
של גדולי רצון, ומה נכנס ומה
אמר תלמידיהם משהו שהיה צעיר
ברלו יהיה לכל התנחלה, משיית
שלא נותר כבודו מקום ישיבה, גני
אל למטרד, רבי עזרא המיר מכך
כאהו גאון לו צדו למטרד לו רג'
ליו, אל יוכיב משייבה אכל ידע
סאם יציע את כל מחרו ישרד'
והה ליכס נקמותו רושף לעמיה,
מה עשהו קראו עינו אליו לוחם
באונס, שהה עצמו אינו מרגיש כי
טוב ומכיריו ללמ, והיה לפני כהן
פניו, ותקף עק הולך מלו שרשינו
אלוה תלמידיהם, כי מרגישה ולי
הלך מן המשיבה לבנותו אחריו כן
ספר את לפי תופו כבנו אחר מ'
תלמידיו ומלפון לו אער לו, לא.

היה מוכירם המיר ביראה ונתייח.
כל יוס' רחוק עצמו ספקט לו גני
בהלים מנוחיתו נעשים לו קנין
נפשי ובעד עשהה יוסב משייבה
של גדולי רצון, ומה נכנס ומה
אמר תלמידיהם משהו שהיה צעיר
ברלו יהיה לכל התנחלה, משיית
שלא נותר כבודו מקום ישיבה, גני
אל למטרד, רבי עזרא המיר מכך
כאהו גאון לו צדו למטרד לו רג'
ליו, אל יוכיב משייבה אכל ידע
סאם יציע את כל מחרו ישרד'
והה ליכס נקמותו רושף לעמיה,
מה עשהו קראו עינו אליו לוחם
באונס, שהה עצמו אינו מרגיש כי
טוב ומכיריו ללמ, והיה לפני כהן
פניו, ותקף עק הולך מלו שרשינו
אלוה תלמידיהם, כי מרגישה ולי
הלך מן המשיבה לבנותו אחריו כן
ספר את לפי תופו כבנו אחר מ'
תלמידיו ומלפון לו אער לו, לא.

יה מוכירם המיר ביראה ונתייח.
כל יוס' רחוק עצמו ספקט לו גני
בהלים מנוחיתו נעשים לו קנין
נפשי ובעד עשהה יוסב משייבה
של גדולי רצון, ומה נכנס ומה
אמר תלמידיהם משהו שהיה צעיר
ברלו יהיה לכל התנחלה, משיית
שלא נותר כבודו מקום ישיבה, גני
אל למטרד, רבי עזרא המיר מכך
כאהו גאון לו צדו למטרד לו רג'
ליו, אל יוכיב משייבה אכל ידע
סאם יציע את כל מחרו ישרד'
והה ליכס נקמותו רושף לעמיה,
מה עשהו קראו עינו אליו לוחם
באונס, שהה עצמו אינו מרגיש כי
טוב ומכיריו ללמ, והיה לפני כהן
פניו, ותקף עק הולך מלו שרשינו
אלוה תלמידיהם, כי מרגישה ולי
הלך מן המשיבה לבנותו אחריו כן
ספר את לפי תופו כבנו אחר מ'
תלמידיו ומלפון לו אער לו, לא.

בניית הזמן באספקלרית הנצח
יוסף שפירא (2)
נתיב בספורנו: ולכן לא הרג את המטר, מבלי
אין תערלה בהריצהו אחר שבער מסר'. אם כי מה
היתה הפעולה האפשרית עוד ז רס, הוכיח במשיריו,
להטוף מוסר לאהור רשע, ואיפת הספירלת נמש בדרך
זה ז גם זה היה בשביל האה המוכת והשאלה היא
כמה גזירה מה יורר ממסר נפשו על הרציונ' אבל
ההגיונות והתורונות יהיה הנפש בעיקר מצד
אהבת המסטר, ולא מפני הרציו של אהבת ישראל
כהן אחר סוים אחרו, רק הרגשת הצדק השפילה
את משה וברנו ולכן זכה שיקרא הריונן על שם
זאת אומרת, לא מעד ששעה רבינו נעם במש'י'
שייטס ומכל טרדנותיהם, אשר חזיל אמרו עליהם
שוי סדונים וסדונים ארבעים שנה, אלא רק בגלל
לחכתו לאחד סאהבת המעשט שעם אחת ביים אחד
- ובכל זאת הבחין הקביה את נפשו של משה
רבינו, הנוהג נפשו עבדו' ומצא בו כי אהבת
ישראל בוערת בו בכל מהותו ונכח לטות עליהם
בפועל משה, זה גם בגלל שאהבת המעשט חוסמת
את כל מחות נפשו, ואהבת התורה להשניה ולרעה
היא כל מצואתה, ושתולתו בנוגעת ממוקם לבו,
על כך מסר הוא את עצמו, וספוט את עצמו המיר,
האם מסר עצמו כשבילו ויירי סכל שכן שיעמור
לצטרף לו, מורשה קהלת יעקב' - אהבתו וספירו
הוקפתו בקביעות בנושט, מצואתו ומגומיותו עליה
היא, לכן לצנח נקראו על שמו, ואשילו עברו עשרות
שנים אחר שתולתו ולא בארצית צאחר אל אחר
במקרים ככל זאת אם בארצית היא עצמייתה, והיא
במצאה כך לעולם, והכל נקרא על שמו החד.
נלאים הרברים לתמונתו בנה, איש המסר תפחית
הסור מודי ליעדי כולרים, איש המסר עושה מסר
המיר, כדרבים קשיים כבדורים גדולים, עושה מסר
ככל המסר הבריו, ובכל דבר מהיה את נפשו של

מראה הירובע היהודי בעיר העתיקה בעת התפוצצות במלחמת השחרור
הממונת שזכה לעידוד מצד ערבי' בוסק נראים ישיבה, מוסד יוסף' בית המנסח,
המסגרת ישראלית וביה המנסח, ה'חורבן' שיעידו לא נהרסו.

היה מוכירם המיר ביראה ונתייח.
כל יוס' רחוק עצמו ספקט לו גני
בהלים מנוחיתו נעשים לו קנין
נפשי ובעד עשהה יוסב משייבה
של גדולי רצון, ומה נכנס ומה
אמר תלמידיהם משהו שהיה צעיר
ברלו יהיה לכל התנחלה, משיית
שלא נותר כבודו מקום ישיבה, גני
אל למטרד, רבי עזרא המיר מכך
כאהו גאון לו צדו למטרד לו רג'
ליו, אל יוכיב משייבה אכל ידע
סאם יציע את כל מחרו ישרד'
והה ליכס נקמותו רושף לעמיה,
מה עשהו קראו עינו אליו לוחם
באונס, שהה עצמו אינו מרגיש כי
טוב ומכיריו ללמ, והיה לפני כהן
פניו, ותקף עק הולך מלו שרשינו
אלוה תלמידיהם, כי מרגישה ולי
הלך מן המשיבה לבנותו אחריו כן
ספר את לפי תופו כבנו אחר מ'
תלמידיו ומלפון לו אער לו, לא.

„שלה את עמי“ — באיטלקית

עלית-ההצלה של יהודי רוסיה הסובייטית אינה יורדת מן הפרק. בחודשים האחרונים נאטצטם בהרבה מספר היהודים שקיבלו רשיונות-יציאה מרוסיה, ובחונים ציבוריים ידעו היטב שהמגבלות על היקף העליה קשורות במאבק הנמרץ המתנהל בין חברי הקונגרס האמריקאי בואשינגטון בקשר להבטחת זכויות-עדיפות עבור רוסיה הסובייטית ביחס למעקרי-אשראי מאמריקה.

בכל אופן, המערכה הציבורית להבטחת חופש-העליה ליהודי רוסיה נעדר ל" לא הפסק בער לם כולו, והתצי לום מאיז כרוזי תעמולה למען יציאת רוסיה, שהופיעו בשפה האיטלקית ברר מא, בירת אי סליה.

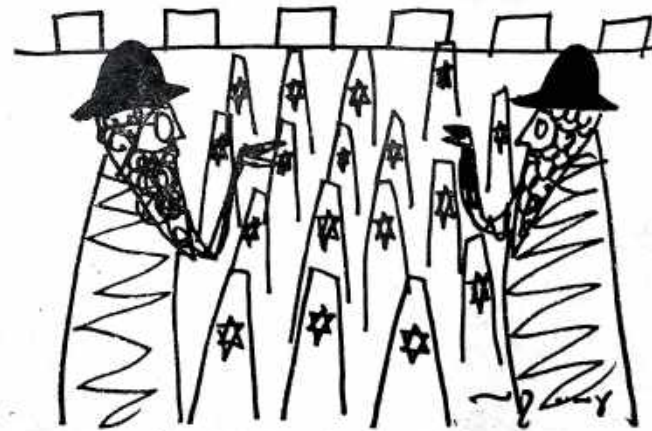
מב"י

ספר-תורה לקהלה היהודית בהונג-קונג

גם להונג-קונג מגיעים גליונות ירחון „בית יעקב“. לא הרבה יהודים נותרו כנה, „בעיר חפשית“ זו, בגבולות של סין האדומה. נתמונה רואים צעיר יהודי, הנושא בדורו ספר-תורה ישן בסגנון העדות הספרדית (מעוטס בנרתיק מיוחד המעשה בעץ והמוקטש יפה), שקלבת הונג-קונג קיבלה בסתתה. טקס הכנסת ספר-התורה נערך בהידור רב, וזה הכניס רווחיים והתעוררות רוחנית אצל יהודי המקום.

אהרן (אנאטול) רוזנמן
(מיוצאי מטרביאיווה)

אתה בטוח, שכל אלה גויירו לפי ההלכה?

זרקור ומכמורת

רב ישיש בן נאה ואחת שנה שניהל בית-כנסת ומטבח כשר בקיבוץ חילוני

אני שולח לכם תמונה נדירה של ישיש בן 101 שנה (נאה ואחת), שהיה אל נכון משירי הדור הישן של יהדות רוסיה, וזכה לעלות ארצה לפני כ-40 שנה ולהאריך ימים בארץ — ושמו רבי אלחנן צמח קרופניק ז"ל.

הישיש התגורר בקיבוץ גבעת ברנר, בחוות טמון על שולחן כנו, שבמנה על מייסדי הקיבוץ. לאחר פטירתו של הרב קרופניק פורסמו קורות חייו בעלון של גבעת ברנר, אשר הדגישו את העובדה המאלפת: „ר' צמח עלה ארצה בגיל של סף הזקנה ונמצא את מקומו בחברה שונה. הוא השתלב בעבודה יוצרת והתמיד בה במשך שנים — אבל גם תוך שמירה על עצמאותו הרוחנית — היה מופת ומורה רוחני...“

בקיבוץ החפשי, ש' נחשב על גדולי הקרי בוצים בארץ, יסד מטבח כשר וכן דאג לבית-כנסת במקום והעיקר שיתמלכו בו תפילה באיבר. זמן רב היה משגיח ה' כשרות בבית-החב' ראה של הקיבוץ, ר' לרגל גילו המופלג סירב להמשיך בהס' נחה, ארעלפי שעד יומי האחרון היה ער ורענן. זכיתו להכיר מק' רוב את הישיש הר' מופלא, שהחזיר מ' תפארתה של היהדות כחוגי הקיבוצים.

ההסתה האנטישמית של הערבים מופשטת בעולם

א.ה. ברו

האנטישמיות, המתנהלת בעולם כולו ביזמת תנועת המחבלים המזועזע בקרית שמונה ובמעלות.

חסיסמה הכי חביבה עליהם היא: „נאצישראל“ — והם מנצלים כל אפשרות לקשור את מדינת ישראל עם הנאציות, אם כי זוהי עליה שפילה ביותר, וכל העולם יודע כי מעשירצח כאלה שמבצר עים החבלנים הערביים מועתקים אל נכון ממעשרי התועבה של הנאצים.

באיטליה נפוץ לאחרונה שרטוט משונה כזה, המרכיב את צלב הקרס על „מגן דוד“...

חיים י. ברנהולץ, מילאנו

על החיים היהודיים בפאריס

קורא אני הרבה בירחון על קהלות ישראל בגולה, ומדוע לא כותבים מעט על פאריס היהודית? הרבה יש לכתוב, כי האוכלוסיה היהודית של פאריס מת-חלפת בשנים האחרונות.

מעט היו מתגוררים ב„פאלז“ (לב הרובע היתנזי) „אשכנזים“, יוצאי פולין ורומניה, וגם מליטא. כתו' צאה מן העריצות בארצות צפון-אפריקה באו יהודים רבים לפאריס מאלג'יר טוניס וגם מארוקו. חשוב שתכתבו על כל זה.

חיים שיינמסטר
(מיוצאי פולין, כעת בפאריס)

ר' בן-ציון אפטר ושורשי הניגון שלו

יחוד הניגון על עצמו טען רחמי צעום שקשה לכתוב את גילו. האם הוא כבר בן שמונים ומשהו? או שהוא רק בן הששים ואף לשה מהו? נסו כחוש, נבו יחזוהו, אבל גלי השמחה החסידית מציינים אותו מכל העברים וכל האברים. משה, הניגון אינו נשקט ממנו. הניגון אינו יוצא מה'סוכה' משי, כנרוננו. כי הניגון נובע מטעמים, מנגי' יסודית, מהשגחה נפשו. טעמן המיני' שנופשו — מטעניו של חסיד ישיע מבו הרבאסלני, אשר הביאות קרי' אים להם מ'סו'טה. מיטע' חסידים' (חסידים) 'משי', ואילו הם נופת חודק חסידיות היה. שוקקת ומבשרת. מרדג ומתפני' כמעין המתגבר.

כמה וכמה ניגונים היו באספתוהו של אותו חסיד, ניגונים עלילתיים: ניגונים שיש להם 'קבלה': ני' ניגונים שדבקו להם כניגונים של זהות כוז' או כוז' שצברו חוד' נגיבות שונות של מקור חסד, אך גופם על על הענינים האלה שספק איהם ליד קברו של רבי נתן מבראסלוב השנון באופן השליש אהות אצל חסידים נדרים. חסידים ותיקים שכל מטלת חייהם נחשקת בהליכה אל אופן ובחזרה מ' אופן — גופם של כל אלה נהו לו ניגון אחד משלו. שערך נקבנו והלחנה אליו במשך כל שנות נדוד ידו — יגורו שהבחינהו היה משתנה, אך בקצב הלח' מותקן היה זהות ומתנהו:

בנדודים למן אומן ועד מירון
החסיד הנודד ר' בן-ציון אפטר נודד לת השפיע באטונוס העשה את דרכו לציון רבי שמעון בן יוחאי במירון

בחדר ר' בן-ציון החוליה כי מבין כל אנשי צפת ומירון, ומבין כל אלה מיקריו ידועים הרבנים במירון הוא היה בבחינת הרבוק שבמירון. כן הניגון המסודר היה הניגון לבן ידו ר' בן-ציון אפטר. נצבות מאחד שפתה יתר שברון אפטר התרוממות, יתר המבדוק נפשו מאשר חרות הנפש. מתיקן הוא נבדו לחסיד הוא חתור — מרומ'סו'טה, מרומ'סו'טה, מרומ'סו'טה — בבית המדרש הרבאסלני, אשר בכסותה נראה שיש יום נחמקו חסידים לאיש סימ'סו'טה. היות כי אצל הרבאסלני חסיד אפטר לכנאו טעם נוסף, מסק מרוח הלכונים עיר ריגור חסידים, יש ציפיות ואין ציפיות יש יום. ברור חסיד, ישי' שיש ואצרכים וישיקים שהם ענוני להם באצרכים, ועוד השקין גדול, מרוח הרחב — לקלסו עיר ידו, יש ישי' פות — ואין ציפיות, ור' בן-ציון אפטר נבצא איגור ארצה הוא תקופת חסידים שלו בוסיח הקופר ניסיתה הוא נובד בלהם הרבאסלני המתקב לקברו של רבבי' במירון — ואז מן הצדק היה להאחר

הקבר של רבי נתן במירון, שנהרס בידי ה'בולשביקים' ועל אף זאת נותרים לשם מבקרי' רים ללא הרף

המשקול המרומם, הצלילי המלטני, השובר המרמא את הנפש כחור...
— אופן נראה ארום ידו ובה לעולם ומשנאת שעה מרענית נראה שכל נראה כפי היא מופעת ולמי היא מסוננת? על כן דא נאמר: 'רבו דודי לבני ויאלל מרי מבריר'. לעת שעה וסוטה הרי שנית ורמיות שבו נפעים ונפלים דוקא הנבחים חסידים שבאילנות היער. כל הרבנים חרשים כלים טעל לכל כהם: בצדיקים שבדור, בחסידים באספתה. כשהחיים בהשפחה והמבחינה, כמו ישי' סוקבל אילנו, צדיק ודע לוי, וישי הגברות צדקתו כמדין מתגברת עשבת הרע, הנדבכת אליו וחו שונאמר: 'האבן נרדלה על פי הבאר': ומה יעשה יקוירי פשוט כמגני בסטה של הרתי'עולם כוז' הוא שם את פשוטו בכיוון לאומן, להשתקח על קברו של רבנו.

— ואופן עד מה חרוקק הוא, ואדרלמסוטה ער ראה שוררת בעולם, ואין רכבת ואין מסילתברזל, ואין לוח קברו של מסעות ומסעות, ויש רק רבבותי' שמה, המסעות חיליים, על נשקם ועל החששותם החיליים ומשנים לא לפר לוח, רק לפי המצב הווי' היה והמצב החזיתית בכל דבר והרכבות ומלכות נמלכות, ואין כיוון ברור, ואין מטה ברורה, רק לברוח, להימלט, ויש 'המסצ'ים הרמניים אלה המנסחים טוס. שיקראים להם, 'שוקר', ורדפים אחרי רכבותיהחיליים שומים ליהיון ועליהם (על הרכי' בות ועל החיליים) ומלטים מצפות לרוב, מצפות לייטוק ומצפות להבשרת, ונרמשת הרבכת ונחרכי' מפילת'הברזל, ויש שקורה גם מלא ורכבת נרמשת חיליים מסיפיה ברובה — ובחזר רכבת אהה שבוטה, שהחליפה להימלט משדות'הקטל, שפאלה את עצמי גם אני, בן-ציון אפטר.

— האם זה באמת אכן? אני בעצמי? אילו היה בידו מראה כבוד הקוראים ללשוננו, שישלל' והיי' חי מסתכל בו, לא הייתי מאמין בעצמי, שיה' אלו. כי החלכסותי והחששותי' כאחד הקאצאנים, לא מהם קאצאני, אלא קאצאני ישיע, שוקו שלו היה מנוגלל כמני חלקים לשני כיוונים נפרדים, לעד ישי' ולעד שפאל, וכמעט של קאצאניס לראשי, וגם לבדו כות שלהם, ואל תשאלו הנין באמת את כל זה. את אלה כל זה נבצאו' דוקא בדרך מוסו'טה, ליד רבבת אהה שהצבעה והרמסה, ואני רעיון מרד נכנס לראשי, להחליף את הלבויים שלי, ראיתי ערשה גדולה של המצבים מוזרות, הבוליות שלי וטעני ללא-יש, זה לקח אצלי כמה לדעים חרודתי את הקאצאני' שבין כך היות קרעה, ותלכמתי כמו קאצאני, כמה שצברא, ו'שוקר' או שרמשת לוח שוקרא כך וגם חרמיל, שות מצרפת כפרתי, כצא' חי החכסתי לחוכר את מעש המצבים שלי, שישלמתי עליהם כעל בנת'הצ'ק, והיה זה ספר, הישיע מתי' ו' ואין צריך לומר שלית ומסילתי, אבל מי זו ישי' לתוך חרמיל, הקאצאני' שלי כאשר לעניני כל נראה אני ככו, קאצאני' מבין ומלחיה.

— בקיצור, הרבכת המשיכה הנענו לאן שהנענו, תתקן גדולה, בנין בית'הנתיבות חרות להשתד, אבל הפטילה חוקקה כנראה, לאחר ההמצאה ופי ישיע, שבתחנה זו שיה' חרוקק מן החיות מצפה לבן-ציון אפטר נסיון חסיד כהו? מה ישי' מ'סו'טה, מ'ג' לשי' ל' חיים מסובים ונפעים שראו בעיניהם משה, שמשום של האויב חרוד מן חסידים שרמילי נאצייס, המבדורים ורסית, ופי הוא זה המסגול להיות המלגל הנאצי הרי'מסוק, אם לא בן-ציון אפטר, הערשת כעז את צעדי' לקברו של רבנו באומן? כשהתקרב אלו חסודו הברזל את הבחינה, היסטינו לרענ' מה לומר לו, אילו יתר טוב, טאיגני, קאצאני' ישיע כי אם בן-ציון אפטר במבדור ובנעשו'ן אך חבל היה על כל חסידיהו והרמיוסיו שלי, משהם שלא היה בדי שיש הערעה, פאסירסי, או ישי' בלשהו, כי חסידותי חלה, אם קאצאני', או קאצאני', אלו כי בוד חסודו המסומסום לא רצה כלל להכיר אותי בוד קאצאני', וכן המבט הראשון חסד בו, כי נתת אני אהר, 'המרגלים' המסוכנים ביותר, שהחידות המסומסום הרמניים מה כסביבה זו.

— ידועים... — צעק אלי חסודו חרודי ומס' ידועים...

התועודות של חסידו ברסלב בחול'המועד סוכות

חרקק, על נירודת: תבייסי לך, סוכאריס' (חבר) — ויזיקי לו מלה כוז, לרובן אותו בקספת... וכו' מה יש כאן לחסיד? משנרביק' אל גרודק, של נחמן לא חרמיתו משה חסודו המבולבל לא שאכן מצא את המלך במצבת פרוצית: מה, נוסף? נפישת נראה ונראה נאחזתי בכבש'ההול' בחות של ניגון שחול'המקס נפשי' הנסערת והמפחדת: — מ'סו'טה! — וכו' ברנצ' כאשר חסידותי בקול רם 'המ'סו'טה' אף שלי חסידתי, שפאניו סוצא מן היסוד החסודי, שבוצתי את היסוד הנכונ ואת החסוד המסוכנע, ומהם החילי של המסכת, שאינו ידע כלום על חרות הגברות של אפטר, ברוד חסודי? אולי הענת אלניו מסערת חרוקק, מסיביר הקפואה, שלא קשעת אף שם את השם חות' או אזני אפטר לך, כי גדודי חסודי' מנהל על חסידיהו המסוללות והמחוללות ביוחתי שכלל וצבא הארזים, ועד היסד ניסורת המרמשת חרר' חת' של, ברוד חסודי', אפילו מילמשת זו שלנו... עובד את הישיע וחו לו מנוחה, ועליך לבקש את (100 כעסודו 30)

לוח הנאדרעות בחיי היהדות

● בטקס בריתות נערך בטון פומבי בחי' לבנות אוני' בירושלים המבואר למאות בחי' ח' ו' חי' סגל בני המערב בית יעקב בירושלים הקדיש ביום חם המנוח, הרב חיים ליברמן ברוך אל המנוח ואחיו אל המנוח. ס' בורה הגב' ז' סיריסקי. לאחר שהבנות הצענו לפני הקהל הרב שקיבלו בתפארת רבות חל המבחן כפי הרג' א' ראג' וסוכני' ר' הגנה את המבחן בנות המבחן, לאחר שהשאלות קלטו אל המטה ולא חזר בוויכוח. נבחרו בנות יעקב בספר התקנות דבר בורה - בוחרת דא' יסיה: דבר מנוח ליום השני.

● הגולה חת' אגודת ישראל ב' בני ברק קיימה ישיבה חגיגית עם הגבור של הרב יצחק מאיר לראש הישיבה וי"ד הגוף הרב אה' זרע' קדיש קידש בדברי ברכה שהיה את ראש הישיבה וישראל סימון דוד לח' חת' לבנות ישראל שהצטרפות עדי התורה נוסדו נציה, הגבר בכל היחסים המעליים של אגודת ישראל וסימון מפקדיל היחיד העצמאי.

● התאם שיתוף את דבריו בהבנת הקה' של חת' בנות ישראל ע"י הרב מאיר נוסד למרחק של תורה בעתה.

● כל' השתתף בדבר בורה ביום השני אונטישין סירד המנוח, הרב י"ד ורדעיה, ר' ד"ר מנצ'ה ור' מאיר לוי.

● ברבי הטיבורו מליברמן אשר הרב יצחק מאיר שהוא יורד ומכיר באה' רמת העדה המסולת עליו כשליחה וצניעה של אגודת הבינה את הקהילה כשבורה אחי' יצילי לנח' את חת' על כל' בחנות לוח' דוד המייסדים.

● באומנותם שבבלגה החקיקים ח' מפנס הנגזר של חברי אגודת ח' ראל המערכת את המיפנס פתח העשירי ר' שלום דוד הורוביץ. לאחר שטיקור' את הקהל הרב, עיני הגאון שנתגלה שפעילותה של אגודת ח' זה מסוכנת ויחייב להיחלץ מן המסוכנות ויחייב להיחלץ מן המסוכנות שבראשו עומד.

● רפת שיעוריה תורה עיני טעין אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד סוכן גר. סגור' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● בסמיכה בעניני. נבחרה אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

הלכו לעולמם

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

כשר למחזורין
מלון ומפנסיון מודרני "דן" מהודר ומשוכלל
לוגאנו - שווייץ
תחת השגחת הרחיצ' ר' שלמה לוי פרידמן *סקי*
בהתחלת משלח גפן
HOTEL DAN, LUGANO
Via Fontana 1, Tel. 541061/62/63

בנק ארצי
ARZI BANK A.G.
Telephone: (051) 25 46 37, Telex: 53 897
ZURICH, Switzerland
Stockerstrasse, 38

כבודו, פעולות כספיות במסחר והבנילאומי בכל תחומי הסחר הארצי והבנילאומי חשבוניות חסכון ועובר-ושב *סקי* חילופין במטבעות-חן *בניה, משא-ומתן ודיסקונט של שטר-חילופין ובנק הוכן במלואו לטעם שרות יעיל בתנאים הנוחים ביותר

● אגודת ישראל בחיפה ערך סמיכה בבית הכנסת. בית מאיר בעל הגי' בה נאספו חרדי' רבים וישראל אגודת ח' לעניני צדק המורה בישיבת חרדי' וישק מצניק אולם הישיבה, כל' נתי' הרב' אברהם אשלס וי"ד גי' י"ד המנהיג החרדי שלם ר' גי' י"ד המנהיג החרדי שיעוריה ושלם קודם ב' ברכת את הנאמנים.

כוס תנחומים
לידידתו הנכבד והנעלה רב הפעילים והעשיר ישי' רוח ונדיב לב
הרח"ק שלמה זאב סוקולניק חי"ו
שפשתחו חתומי החשובים שחיו
בהללוקת מום הרועיה-חיים
נרת רודא ע"ה
המקום יצאם אתכם בתוך שאר אנבולי צינן וירושלים ויהי' שיבולת המות למנחם ולא חוספיה לראכה ער.
מכון בית יעקב למחות וירושלים

לזכרו של הרב בנימין זאב יעקובזון זצ"ל

עם מלאת שנה להסתלקותו

מ. בן משה

**הלכת מעטנו בחיותך זקן ושב,
רבות עוד יסופר על פעלך הרב,
ביראת כבוד לזכור את שמך הטוב.**

**בערב שבת קודש
נשמך עלתה לנוגו רום,
ידידך נהמנו לשמע הידיעה,
מוקירך נאלמו דום,
יזכר לטוב פעלך על ידי חניכותיך, אשר
נותרו כאן מיותמות, ונגד עיניהן דמותך.**

**אכורים לנו מעשיך הטובים
אשר עשית למען זה או אחר,
במסירות ונאמנות אשר אין לשער.**

**זקן ושבע מעש וימים,
לכל חי שבך חיים.**

ר' בנימין זאב ושרשי הניגון שלו

(ממך המיוחד 25)

שלושה להודיע במוני, כפי שגב אני מביט
לכבודי של הולמים הניבורים שאתה, דוד
נחמך! —
וכן עשו, הקצין הנבון הישרני המבולג הא'
ד"ר שמואל אל מילי — ואני, הקאנצלאר חוקי, די'
שבתה של ביל שספו את עיני, שמעתי לכבודך קטני
היעזר הקטירי שלי במלך רוסיס, כפי שנתון
שבת יהודיה לגורא עולם:
ר' שמואל פיישמן, (בם גדול קרית ליה), פומפייסאם
(אני נשבע להבטיח ולהגיד לך אמת)...
ואני לא, הקאנצלאר אלא בנימין אשתי, עד
שה רציתי ליפול למלון של הקצין הנבון, לביט
מטו כינלה את האמת, כי זהו המדינה הוא, מבין
הוא יודע על, גורד נחמך, ואולי הוא מוכן לגורר
לי להשיג את, חתימת הנגלה מה של אמת לחתמה
גורד נחמך, אבל הקצין העדין, החתולק של הפקס
חתי מהר.
מה אני בא להודיע לך חתי, כי קבר רבנו
הקדוש נבון ברינוול למען ארצנו, כלום חידוש יש
בכרזי אני בעצמי יכול לספר לכם מהוה של מטיס
נלאים, שהתחשו עמי פון ברברי לאמק ותן בחותה
שבת, ואת גורד זכיתי ברוחשם לעשות לא עם
אמת, וצורר גורד של טעם אשתי באמתתי, אלא
שהטעם אשתי לך על גוב משאל טעם, אלא-שאלתי,
הקטירי בשטל של רבנו הקדוש, וזו חסות, ותי
ימלתי לרשתי לעצמי, אשתו קצין גבור, עומ
באותה הטייטות טייתם של, גרבתה הארצית, פועלת
פועי לאתר העגיל אותי טירי הולמס המבולבל
שהטעם אחי ברינוול למען ארצנו — כי שבת ימלתי
לרשתי קטניו וזו הטיט טוב לגנו עיני ורקא באמתי,
בטם על די קברו של רבנו הקדוש!
ואכן רחמי, ותי כןך את ששן של גומא, הגי'
תי לאמק ולא בקרטי מנאחי את קבר רבנו, אם כי
ביחתימי כולו נכרתי כליה, השנה חילק בין האני
לים וזו הצדה נחמי, רק שהנה הטיט פועל
החלקה שבו פמון רבנו הקדוש, לרשותו של אכרי

זקן, שהיה טעם בעל-אחורו והסטיסר הקמטיטיטי'
להאיש את כל רכסו העצום והחיה זאת טעם לי
בחור פיעו חלקק אמת מחדר בית-הקברות היהודי
כחולל נחמי, האכר חוקי, משראה איר הקמטיטיטיס
מתגלגלים במיתר הרוסס ולהטייט את, קבר העדין,
אשר אמני היהודים מטייטים חתי להחליט עם
החלים האכר חוקי מתיך למטייט הקמטיטיטיס
דוקא לשמור על הקבר, והוא החייר את אבן-המזבח
לפקסה ואף נתן בחסאי ליהודים לביט אל הקבר
ואני שמעתי לאמק ההיליחי' להפס את טעם
הקבר, והפס האכר חוקי מתהילת כראונו אחי
לבוט בחור קפצטס וזוה נהמם שקאטאס יטיט טעם
ני להטייט את עצמי לבוא ולהטייטת על קברו של
עדין, ותי מטייט, ואני אמנמ היה לי מילי פון רובין
על אודות מטייט-המלואה הנמוגים בם בין אכרי
המביטה הקטירי קברו הקדוש, אלא שלא ידעתי
לחממתי על קבר רבנו כסאני בירוס כתי, האפסם
בכאזי טעם קימק של חסידים וחוקים, מבין ארצו,
ידידו שסו על טעם ערפי לי להחליף את החליט,
מטייטת וזאת האכר חוקי מטייט, שלא יפסר טעם
דבר לשמך אפי,
— כן את חיעקר כעטע טייתתתי, כי הארצתי
להחלל על חסתי, חלמתי מלא וזכר על דוחתי
ולא דחתי, חס הארצתי, על צדתי רופר על אמ על
החיל חלתי, חס הארצתי, דעמל כעלתי יעבתי אל של
אני טעמלתי טעם, אלא של בל ישראל נוהי,
והחיר די פטיים כל פיק קין שבתהלים וכסר
טייטיט טעם הטייטות את הטמק קטירי את הטמק
שלי, כי הטייט חית נגם את חסתיו לציאת החותה וכו
ברג טעמל עיני בוחמתי של קצין גבור, אשר חבר
דוקא למען הגו ולעית אל הקבר מטייט-ידידוטיס
ואכן שפתי שפתי טעמי, כי את של אני
רוחתי ותי חס הארצתי, ועל חסות חליתם
פועלית של חסתי, חליתם חליתם ועל חסות חליתם
שפתי טעמלתי טעם אמת-הטייטות בחור גיבור
החלתי, כפי הרע ונחמי קטירי קטני היעזר

מושה וזקאלי

בברכות עזל טוב

ר' אברהם ששון ור' רפאל ששון יום הברית שיה מטייט יום
אלמנה הרי משה גבריאלום פית, ר' אלימך ברוטנפיקר תיא, הרב
עטנאל מטייטות תיא, ר' יעקב מרדכי שוויץ תיא, הרב יעקב
רוטנפיקר פית, ר' א.צ. ויטמן חולון, ר' משה מרדכישיין תיא,
הרי ארצו ארונסון חלדנה, ר' משה נחמה נושליב רחובות, משה
מלמן ב"ב ר' דוד צבי גרליץ ור' משה עקיבא רוק יום ר'
יהודא אייה נובטר יום, ר' יצחק סאר אילין תיא, ר' משה זאב
פרקש יום, הרב מרדכי אילן ב"ב הרב יעקב אריום רשומים
ניו-יורק, ר' משה נחום שטרנבוך צויר, ר' ישעי מטייטות
מונטריאל, ר' אליעזר ליפא גרמנהוי יום, ר' יצחק שמר אנטוורפן,
ר' יוסף גיינברג פית, הרדתי ר' אייבל הינה ר' הרדתי ר' אברהם
לנשאוי הנכדים — הבנים והבנות

ר' משה טעם וחתנו הרב שמואל ווינגרטן יום הרב יצחק טעם
יום, הרדתי לוי יצחק כנר יום, ר' אריום מרדכישיין אלמנה
הרי יעקב פין חופת הרב רב נפטר יום, הרב מטייט קולנופיקר יום
ר' יהואל אידי תיא, ר' צבי ארונסון תיא, הרב צבי מרדכישיין
וחתנו הרב זאב וילנסקי פית, הרב שמואל רוטנפיקר פית, ר'
מטייט מרדכישיין פית, הרדתי ר' אייבל הינה ר' הרדתי ר' אברהם
מרידכי אלתי רבנו הרב אייה יום, הרב צבי מטייטות רשמי, ר'
דוד ארץ ווינגרטן ר' יצחק שלמך תיא, חירי משה נחמה מטייטות
וחתנו הרי נחום קולנופיקר ב"ב, ר' נחמה גיינברג ב"ב, הרב
יהושע נחמה ארונסון ור' דוד ארליך תיא, ר' פוס לב ובו ר'
יעקב דוד יום, ר' אבא קולנופיקר ק, אמת, ר' אייבל ווינגרטן יום
ר' יוסף מרדכישיין ב"ב, ר' דוד רוניק נחמי, הרב אליעזר מרדכישיין-לואטן
פית, הרב שלמה זלמן אריארי יום, הרב משה יוסף מטייטות יום
ר' א.צ. ויטמן חולון, ר' זאב הרבשיל אנטוורפן, ר' שמואל חלף
ר' יהודא פרקש יום, ר' גדליה מר יום, הרב משה אילין
ווינגרטן יום.

לאירוסים הנכדים — הבנים והבנות
ר' נחום יהואל חלפרי תיא, הרב ישראל יעקובזון ב"ב ר' ישעיי
רייבמן מורנונג, ר' יצחק אייזיק רייבמן, הרב אשר ליבנטיין יום,
ר' אברהם ברוינר יום ובו ר' אליעזר מורנונג, ר' יהואל אשתי
ניו-יורק, הרב שירא וויס חופת הרב משה חיים קנלמיון יום,
בהבנס הנכדים — הבנים בעול המצוות
הרב פלמן כהנא חפתיחיים ר' יעקב ברוינר ב"ב ר' שלמה זלמן
דרוי יום, אלמנה ר' משה מטייטות קלייטן, ר' מאיר הרשקוביץ יום
ר' שמואל לביטקי תיא, ר' רב אטינגר יום, ר' אבנדרו סין ובו ר'
פנחס תיא, הרב שמואל שווייטוביץ ובו הרי חיים תיא, ר'
משה צביציי תיא, ר' מאיר חיינברג תיא, ר' ישעיי לוינברג תיא,
ר' נחום שטרנבוך וחתנו ר' שלמה חיליק חופת, ר' שירא קלי
חופת, ר' מאיר צבי ווינגרטן ובו ר' שלום דוד פית, ר' אייה
שעיי וחתנו ר' יעקב קליין פית, ר' ישעיי אשר ששן פית.

מרכז בית יעקב
בארץ ישראל
מכון בית יעקב למורות
ירושלים

**ברכת מזל טוב חמה וכבבית
למורות המסורות**
ב"ב רחל יעקובזון — לאירוסייה
ב"ב שרה מוסטיג — לאירוסייה
ב"ב אסתר ווסר — לאירוסייה
ב"ב חנה מינצר — לאירוסייה
ב"ב לאה בינקה — לאירוסייה
ב"ב לאה קרלמן — לאירוסייה
ב"ב מרים ארשר — להולדת התאומות
ב"ב שרה לוי — להולדת הבן
מרכז בית יעקב
בארץ ישראל
מכון בית יעקב למורות
ירושלים

מיטב הברכות והאיחולים
למורה הרבנית לאה קרלמן — לאירוסייה
למורה גב' פורה מנשה — להולדת הנכד
ולמרכת בתיה ובנות אורתי ישראל בחיפה
מרת שפרה קרטרמן — לאירוסייה.
בתי הספר התיכון החרדי לבנות
"בית יעקב" — חופת
ההנהלה ונות החוראה

בית יעקב, ירוחן ועניני חנוך, ספרות ומערכת, בהוצאת מרכז בית יעקב בארץ, ירושלים רח' ברנרס תד. 198, מלפון 534211, 534022 / עמוד 2 ליק.
מחיר החתימה לשנה — \$14 — בחרי"מ ובארצות הברית \$6; כדור איר 12 / איז המערכת אחראית על חזק המדעות / נחם בישראל ברוטום, נייבי בעים, תיא
Yearly subscription rates: \$ 6
in BRITAIN: Beth Jacob Publications
22 Overlea Rd., London E. 5.
in BELGIUM:
Langs Van Runsbroeck Str. 1, Antwerpen.
in SWITZERLAND: Landesverband der
Agudas Israel, Anwald Str. 60, Zurich.
via air Mail; \$ 12
Printed in Israel.
From the U.S.A. and CANADA:
Send all correspondence directly
to our office: P.O.B. 198 Jerusalem, Israel.
"BETH JACOB"
Monthly for Religious Education
and Thought.
Published by the Central Beth Jacob of Israel
Jerusalem, P.O.B. 198.
Editor: P. Lewin.

חיי דת ומסורת-חישלו את כוח העמידה של הלוחמים הישראליים בשבי סוריה

כתוצאה מהסכסכה הפרדה בין ישראל וסוריה, שהושג לאחר 13 מסעות-תיווך דיפלומטיים של שר-החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר — הוחזרו ארצה קבוצות אחדות של שבויים ישראליים, שהוחזקו זמן ממושך בצינוק הסורי. ועד מה מעודדת היא עדותם של לוחמים ישראליים ששבו מן השבי, כי אף-על-פי שהם לא חונכו אף פעם ברוח המסורת, הרי בהיותם בשבי חיפשו משען ומפלט בשמירת חיידת ומסורת, ונאמנות זו שימשה עבורם מקור של עידוד רוחני ומוסרי עצום.

מפיו של אחד השבויים, עמירם גיא, אישיצות במטוס-קרב ישראלי, אשר מטוסו הופל בחזית הסורית והוא נטק לטיפול רמאי בבית-חולים צבאי סורי, — נמסרו פרטים מאלפים על גיבוש הווי דתי-מסורתי אצל השבויים (בהסתמך על הדו"חים שנתפרסמו בעתוני-הערב, "ידיעות אחרונות" וכן, "מעריב" מיום "י"ב סיון). — כאשר אוחזו, השבויים הישראליים, ורכזו בקבוצות יחד — תיאר זאת שבו שהוחזר — החלטנו להשתית את חיי החברה שלנו על יסודות הדת והמסורת... בלילות-שבת סידרנו, "מנין" לתפילה ואחר-כך ערכנו, "קידוש" כדת וכדין. אמנם, יין לא היה ברשותנו, והסורים וודאי שלא היו מוגשים לנו משקאות חריפים, אבל לא רצינו לוותר על הטקס המעודד של קידוש לכבוד שבת, והסתפקנו בכוס של קפה, בתור, "תחליף" ליין...

— תחת זאת דאגנו גם לטקס של הדלקת הנרות לכבוד שבת, ובדבר זה הצלחנו בהרבה יותר. נכון שלא היו לנו נרות, ואף לא ניסיונו לבקש זאת מאת הקצינים והסוהרים הסוריים, אשר שמרו עלינו. ובכל זאת ידענו להסתדר. אחד מאתנו המציא את הרעיון המועיל, "ללוש" פמוטים שכאלה, או מה שיותר מדוייק — שקערוריות לנרות מנחתיכות סבון, ומטנות האוכל שלנו הסכנו שומן כלשהו או מרגרינה, אשר שפכנו לתוך השקערוריות של סבון. נכון, ששש-לנו עוד פתילות להדלקה, ובדלית ברירה השתמשנו בפיסות צמרגפן, שהורדנו מתוך המזוונות שלנו...

— מדי שבת בבוקר נתאספנו להתפלל יחד תפילה בציבור, ונעורנו בספר תנ"ך, שנמצא אצלנו, שמתוכו קראנו פרקי-תהלים מתאימים... וכמובן ששמרנו על ציון החגים, מנידת האפשר. אמנם לסדר את שמירת החגים לא בא לנו בנקל, אך ידענו להתכר על כל הקשיים. אולם מכל החגים ישמר אצלנו במיוחד זכרו של חג השבועות, הודות לשתי תופעות חשובות — העובדה האחת, כי קיבלנו לרשותנו במשלוח מן הארץ, באמצעות, "הצלב האדום הבינלאומי", שני, "מחזורי תפילה" לחג השבועות, ויכולנו לערוך את כל סדר התפילה כראוי. והעובדה האחרת, שהשפיעה עלינו לטובה, הרי היתה זו ההכרה הברורה, כי הנה מתקרב יום-השחרור, וכולנו נשוב הביתה...

לסיפורו המאלף למדי של הטייס הלוחם עמירם גיא, הוסיף מצידו אביו של הטייס, אליהו גיא, את הפרט האופייני הזה:

— יש למשפחתנו ידיד ושמו הרב רפאל עבו, שהוא אבי-בית-דין רבני בתל-אביב, והרב עבו, אשר חרד אתנו יחד על גורל בנו בשבי הסורי, נסע במיוחד למיוון, השתטח על קברו הקדוש של רבי שמעון בר-יוחאי ונדר 50 לירות לקופת הצדקה על מנת שבנו עמירם ישוחרר מן השבי הנורא. ואני מצדי הגדלתי את הסכום ונדרתי סך של 500 (חמש מאות) לירות, לצדקה, למען שחרורו של עמירם ושובו בשלום הביתה...

באחד העתונים, שבו נמסר תיאור מפורט על התופעות של שמירת הדת והמסורת בתנאים הקשים של השבי, הודגשה במלוא משמעותה הציבורית עובדה טכרעת זו, כי, "חיי הדת הפכו לחלק בלתי-נפרד מהווייתם של לוחמי ישראל בשבי האויב".

ירחון לעניני חנוך ספרות, ומחשבה
שנה 15 — קובץ ח' — אייר תשל"ד

BETH JACOB

Monthly for Religious Education and Thought

172 • May 1974 • Issue 8

בתוכן:

בפתח הגליון • על חדשות החודש

בעיות הזמן באספקלרית הנצח / "עולם חסד יבנה" — הצורך ביגיעה במידת החסד — רבי יחזקאל פרצוביץ' ראש ישיבת "תפארת צבי" ירושלים

כתב אשמה נגד הנהלת "יד-ושם" / "כנס מדעי להצלה" המסלף את ההיסטוריה — המש-טמה ליהודים נמשכת למן גיטו וורשה ועד קרית שמונה ומעלות — משה פראגר

ממעיינות הנצח / התורה והמצווה

צרוך תמונות / זעקות-ההצלה של שארית היהודים בארצות ערב — על אף כל הרדיפות והעינויים, נר ישראל לא דעך שם

מגדולי יהדות ספרד / הגאון רבי עזרא עטייה ראש ישיבת "פורת-יוסף" — אהרן סורסקי

לדיוקנו של חסיד ישיש / ר' בן-ציון אפטר וסוד הניגון שלו — משה יחזקאלי

דף הסיפורים / החיט היהודי תופר מלבושים לפריץ (מסיפורי החסידים) — מ. אינדרץ'

פרקי שירה / לראות את חסדי הבורא... — בתיה; שיר בית אבא — מ. ירושלמית

מדף הספרים / "לבטים" — הנוער היהודי ברקע המהפכה הבולשביקית — א. ספרן; תול-דות גדולי יהדות המזרח

צרוך מכתבים • זרקור ומכמורת

לוח המאורעות • הלכו לעולמם

המחיר: 3 ל"י

דמי החזרה מובטחים
Return Postage Guaranteed

ירושלים
JERUSALEM
שולם
P. P.
214